

Møteinnkalling

Kontrollutvalget Rakkestad

Møtested: Rakkestad kommune, møterom Formannskapssalen

Tidspunkt: 24.01.2018 kl. 08:30

Eventuelle forfall meldes til Anita Rovedal, telefon 908 55 384, e-post:
anirov@fredrikstad.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Rakkestad, 17.01.18

Vidar Storeheier
Leder
(sign.)

Sakliste

- PS 18/1 Protokoll fra kontrollutvalgets møte 01.11.2017
- PS 18/2 Orienteringssak - Budsjett 2018
- PS 18/3 Revisjonsrapport om eierskapskontroll "RAUSE AS", Rakkestad kommune
- PS 18/4 Oppfølging av rapport om "Oppfølging av politiske vedtak generelt, og spesielt innen teknisk", Rakkestad kommune
- PS 18/5 Årsmelding 2017 for kontrollutvalget i Rakkestad kommune
- PS 18/6 Informasjon fra revisjonen
- PS 18/7 Eventuelt

Saksnr.: 2018/267
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 3616/2018
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Rakkestad	24.01.2018	18/1

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 01.11.2017

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalget 01.11.2017 godkjennes

Rakkestad, 05.01.2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Møteprotokoll fra kontrollutvalget 01.11.2017

Vurdering

Møteprotokoll legges fram for godkjenning.

Saksnr.: 2018/267
Dokumentnr.: 4
Løpenr.: 10280/2018
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 24.01.2018	Utvalgssaksnr. 18/2
--	------------------------	------------------------

Orienteringssak - Budsjett 2018

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Rådmannens redegjørelse for budsjett 2018 tas til orientering

Rakkestad, 15.01.18

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Budsjett 2018 – vedtatt budsjett ligger pr. dd ikke på kommunens nettside.

Saksopplysninger

I tråd med tidligere praksis inviteres rådmannen til kontrollutvalgets møte for å orientere om årets budsjett. Utvalget skal ikke behandle selve budsjettet, men budsjettet kan likevel gi nyttig informasjon som kontrollutvalget kan ta med seg videre i sitt arbeid.

I invitasjonen til rådmannen står det blant annet:

«Utvalget er kjent med at administrasjonen gjerne har lagt budsjettarbeidet litt bak seg på nyåret, men kontrollutvalget opplever det likevel som nyttig med en orientering om det vedtatte budsjettet.

Aktuelle spørsmål/problemstillinger kan være:

- *Hvilke utfordringer gir årets budsjett kommunen og dens innbyggere*
- *Kan det være områder kontrollutvalget bør ha ekstra fokus på det kommende året, eksempelvis om det er nedskjæringer som kan gå ut over tjenestetilbudet, kommunereform mm.*
- *Er det virksomheter som er særlig tilgodesett økonomisk i 2018*

Utvalget trenger ikke en oppramsing av budsjettdokumentet, men ønsker å ha mulighet til å stille eventuelle spørsmål»

Vurdering

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rådmannens redegjørelse for budsjett 2018 til orientering.

Saksnr.: 2018/267
Dokumentnr.: 5
Løpenr.: 10325/2018
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 24.01.2018	Utvalgssaksnr. 18/3
--	------------------------	------------------------

Revisjonsrapport om eierskapskontroll "RAUSE AS", Rakkestad kommune

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak og innstilling til kommunestyret:

1. Kontrollutvalget tar rapport om eierskapskontroll i «RAUSE AS» til orientering.
2. **Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:**
 - Kommunestyret tar rapport om eierskapskontroll av «RAUSE AS» til orientering.
 - Revisjonen presenterer en rekke anbefalinger i rapporten for å fremme bedre eierstyring.
Kommunestyret ber administrasjonen om å iverksette revisjonens anbefalinger slik at det etableres hensiktsmessige rutiner som legger til rette for utøvelse av godt kommunalt eierskap.

Rakkestad, 15.01.18

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Rapport «Eierskapskontroll Rause AS, Rakkestad kommune 2017»

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Plan for selskapskontroll 2017-2020

Saksopplysninger

Kontrollutvalget og kommunestyret i Rakkestad kommune har vedtatt at det skal gjennomføres selskapskontroll i RAUSE AS.

Selskapskontrollen er gjennomført som eierskapskontroll, det vil si som en undersøkelse/kontroll av hvordan kommunen ivaretar sine eierinteresser i selskapet.

Revisjonen har i eierskapskontrollen arbeidet etter følgende problemstilling:

Fører kommunen kontroll med sine eierinteresser?

- ***Har kommunen etabler rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?***
- ***Er rutinene gode nok, og blir de fulgt?***

Utøves kommunes eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

Revisjonen skriver at selskapskontrollen «er en vurdering av om virksomheten styres etter eierens formål» og videre at den er en «[...] vurdering av om eierne har etablert tilfredsstillende rammer for styring og at virksomheten faktisk opererer i tråd med formålet. En materiell vurdering av selskapets organisering, drift og funksjon faller således utenfor denne kontrollen».

Kontrollen er gjennomført ved gjennomgang av informasjon fra foretaksregisteret og andre åpne kilder, samt innhentet dokumentasjon fra eiere, styret og kommunens administrasjon. Revisjonen har herunder kontrollert vedtekter, eierskapsmelding, vedtatte strategier, styreinstruks og rapportering mellom selskap og den enkelte eier.

Den framlagte rapport om eierskapskontroll med RAUSE AS har vært til høring hos selskapets ledelse og hos kommunen ved ordfører. Ordfører uttaler i sitt svar at hun er uenig i noen av anbefalingene fordi de er lite relevante for kommunen. Hun sier videre at kommunen har en lang og velfungerende praksis i hvordan de har utøvd sitt eierskap i RAUSE AS, sett ut fra selskapets målsetning og strategi. Uttalelsene er i sin helhet vedlagt rapporten.

Revisjonen har funnet at Rakkestad kommune *ikke har utarbeidet en eierskapsmelding for selskapet. Det er ikke utarbeidet eierstrategi og det gjennomføres ikke eiermøter. Saker fra representantskap og generalforsamling behandles ikke i formannskap eller kommunestyre.*

På bakgrunn av funnene konkluderer revisjonen med at det ikke er etablert optimale rutiner og praksis for å sikre et aktivt og godt kommunalt eierskap i tråd med de anbefalingene KS har gitt for god eierstyring. Revisjonen har på bakgrunn av dette fremmet 9 anbefalinger til kommunen.

Vurdering

Kommuneloven pålegger kontrollutvalget ansvaret for at det gjennomføres selskapskontroll. Etter sekretariatets vurdering er selskapskontrollen gjennomført som eierskapskontroll i tråd med kommuneloven §§ 77 og 80 og forskrift om kontrollutvalg §§ 13 og 14. Rapporten er gjennomført i tråd med vedtatt plan for selskapskontroll, vedtatt av kontrollutvalget 14.12.2016 og kommunestyret 09.02.2017.

Kommunestyret har det overordnede ansvaret for kommunal virksomhet som er lagt ut til et kommunalt eid selskap. For å sikre demokratisk kontroll og for å utøve godt eierskap er kunnskap og oppmerksomhet rundt eierskapspolitikk hos de folkevalgte sentralt. Således trenger de folkevalgte kunnskap om selskapet og informasjon driften.

Sekretariatet merker seg at ordfører stiller spørsmålstegn ved relevansen for enkelte av anbefalingene. Sekretariatet anbefaler likevel kontrollutvalget, på bakgrunn av rapportens vurderinger og konklusjoner at de, utover å ta rapporten til orientering, innstiller til kommunestyret om å be administrasjonen etablere hensiktsmessige rutiner for å sikre at kommunalt eierskap i RAUSE AS utøves i tråd med KS' anbefalinger om god eierstyring. Kontrollutvalget anbefales å innstille på at kommunestyret ber administrasjonen å iverksette revisjonens anbefalinger. Slik sekretariatet ser det vil det så bli kommunestyrets oppgave å vurdere hver enkelt anbefaling og hvorvidt de bør iverksettes eller ikke.

**Eierskapskontroll
Rakkestad kommune**

"Rause AS"

2017

Innhold

1.0	Forord og prosjektmandat	4
2.0	Sammendrag.....	5
2.1	Revisjonens funn	5
2.2	Konklusjon.....	6
2.3	Anbefalinger	6
3.0	Innledning.....	7
3.1	Bakgrunn for prosjektet.....	8
3.2	Lovgrunnlag for selskapskontrollen	8
3.3	Metode.....	10
4.0	Faktabeskrivelse	11
4.1	Innledning.....	11
4.2	Eierskapsforhold	12
4.3	Avtalemessige forhold	12
4.4	Juridiske forhold	12
4.5	Organisasjon	12
4.6	Miljø	13
4.7	Framtidsutsikter	13
5.0	Økonomi.....	13
5.1	Selskapets økonomiske utvikling	13
5.2	Tilbakemelding fra revisor	13
6.0	Eierstyring av selskapet.....	13
6.1	Vedtekter	13
6.2	Eierskapsmelding.....	14
6.3	Andre strategi eller styringsdokumenter.....	14
6.4	Styreinstruks	15
6.5	Rapportering fra selskap til eiere.....	15
7.0	Vurderinger	16
7.1	Vedtekter	16
7.2	Eierskapsmelding.....	16
7.3	Andre strategi eller styringsdokumenter.....	17
7.4	Styreinstruks	17
7.5	Rapportering fra selskap til eiere.....	17
8.	Konklusjon	18

9. Anbefalinger.....	18
10. Vedlegg	19
Vedlegg 1 Dokumentliste	20
Vedlegg 2 – Høringssvar fra selskapet og Rakkestad kommune	21
Høringssvar fra Rause AS.....	21
Høringssvar fra Rakkestad kommune	22

1.0 Forord og prosjektmandat

I henhold til kommuneloven § 77 nr. 5 og kontrollutvalgsforskriftens § 14 er kontrollutvalget pålagt ansvar for å gjennomføre selskapskontroll. En selskapskontroll innebærer blant annet at å kontrollere om kommunens forvaltning av egne eierinteresser skjer i tråd med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Bakgrunnen for prosjektet er «Plan for selskapskontroll 2017 – 2020» vedtatt av kommunestyret i Rakkestad 3/17, 9. februar 2017. Hovedformålet med denne eierskapskontrollen er å vurdere eiernes oppfølging av eierskapet i Rause AS, i henhold til de rammer kommuneloven og kontrollutvalgsforskriften foreskriver. Mandat for gjennomføring av prosjektet er vedtatt av kontrollutvalget i Rakkestad kommune.

Prosjektansvarlige revisors habilitet og uavhengighet er vurdert, og revisjonen finner ansvarlig revisor habil til å utføre prosjektet.

Prosjektet er gjennomført av forvaltningsrevisor Frank Willy Vindløv Larsen. I tillegg har forvaltningsrevisor Sten Morten Henningsmoen deltatt i informasjonsinnsamlingen.

Rapporten oversendes kommunen etter behandling i kontrollutvalget og kommunestyret.

Revisor vil takke daglig leder Birger Ødegård i Rause AS og andre som har deltatt i prosjektet, for hyggelig samarbeid i forbindelse med prosjektarbeidet.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

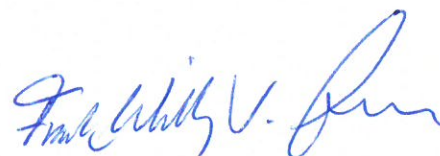
Rakkestad 15.12.2017

Rita Elnes

Distriktsrevisor

/sign./

Frank Willy V. Larsen

Forvaltningsrevisor

2.0 Sammendrag

Dersom en kommune velger å forvalte sine eiendeler utenfor kommunestyrets direkte kontroll, f. eks gjennom eierskap i et aksjeselskap, krever dette økt bevissthet fra de folkevalgte i kommunen om behovet for å ha en overgripende eierskapspolitikk og eierstrategi. Fortsatt demokratisk styring av kommunale eiendeler forutsetter at kommunene utvikler og forankrer en eierskapspolitikk gjennom brede politiske prosesser i eierkommunene. Det er viktig at eierskapspolitikken sikrer at lokalpolitikkerne har både innsyn og styring. For å nå målsettingen om en fortsatt tilfredsstillende demokratisk styring og forvaltning av kommunale eiendeler er det nødvendig at det utvikles rutiner og prosedyrer for å håndtere eierskapet. Dette vil f. eks innebære at det må etableres rutiner og systemer som gjør kommunale eiere i stand til å kontrollere, evaluere og eventuelt korrigere virksomheten i selskapene.

Revisjonen har i denne eierskapskontrollen arbeidet etter følgende overordnede problemstilling:

- Fører kommunene kontroll med sine eierinteresser?
 - Har kommunen etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?
 - Er rutinene gode nok, og blir de fulgt?
- Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

For å vurdere hvorvidt Rakkestad kommune fører kontroll med sine eierinteresser i Rause AS, har revisjonen valgt å kontrollere:

- Selskapets vedtekter
- Eierskapsmelding og eierstrategi
- Styreinstruks
- Rapportering mellom selskap og den enkelte eier

I tillegg til dette har revisjonen kontrollert hvordan kommunens representant i generalforsamling forholder seg til kommunens administrasjon og kommunens ulike politiske organ, så som formannskap og kommunestyre, når det gjelder å informere om selskapets drift eller å innhente råd, eventuelt forankre vedtak, knyttet til selskapets drift.

2.1 Revisjonens funn

- Revisjonens kontroll viser at Rakkestad kommune ikke har utarbeidet en eierskapsmelding for Rause AS.
- Revisjonens kontroll viser at Rakkestad kommune ikke har utarbeidet og vedtatt en egen strategi for sitt eierskap i Rause AS.
- Revisjonens kontroll viser at sakspapirer til representantskap og generalforsamlinger ikke behandles i formannskapet eller kommunestyret i Rakkestad kommune.
- Revisjonens kontroll viser at styrerepresentantene i Rause AS har ikke fått opplæring i eierstyring.

2.2 Konklusjon

Revisjonen er av den oppfatning at Rakkestad kommune ikke har etablert optimale rutiner og praksis for å sikre et aktivt og godt kommunalt eierskap i tråd med de anbefalinger KS har gitt for god eierstyring.

Revisjonen viser til kontrollhandlinger og vurderinger for hvert revisjonskriterium og fremmer følgende anbefalinger:

2.3 Anbefalinger

- Revisjonen anbefaler Rause AS og Rakkestad kommune å vurdere hvorvidt vedtektene i Rause AS er i samsvar med kravet i aksjelovens § 2-2.
- Revisjonen anbefaler Rakkestad kommune å utarbeide eierskapsmeldinger for de selskap kommunen har eierinteresser i.
- Revisjonen anbefaler styret i Rause AS å vurdere om det er behov for revidering/oppdatering av instruks for daglig leder i Rause AS.
- Revisjonen anbefaler selskapet å vurdere om selskapets etiske retningslinjer burde revideres for tydeligere å ta opp i seg de forretningsmessige sidene ved virksomheten.
- Revisjonen anbefaler Rakkestad kommune å utarbeide en eierstrategi for sitt eierskap i Rause AS.
- Revisjonen anbefaler styret i Rause AS og Rakkestad kommune å vurdere hvorvidt det vil være hensiktsmessig å utarbeide en styreinstruks for Rause AS.
- Revisjonen anbefaler Rakkestad kommune å etablere rutiner for at saker som fremmes i den enkelte generalforsamling eller representantskap, som Rakkestad kommune har eierandeler i, legges frem for formannskap og kommunestyre som orienteringssaker.
- Revisjonen anbefaler Rakkestad kommune å ta initiativ til at det arrangeres eiermøter i Rause AS.
- Revisjonen anbefaler Rause AS og Rakkestad kommune å utarbeide rutiner for opplæring av styrerepresentantene i selskapet.

3.0 Innledning

I løpet av de 10 -15 siste årene har vi sett en markant økning i tilfeller hvor norske kommuner velger å organisere sin tjenesteproduksjon i interkommunale selskap, kommunale foretak eller hel/deleide kommunale aksjeselskap. I 2000 var det 654 kommunale aksjeselskap, mens i 2014 var tallet økt til 1775. I 2014 var det registrert 2763 virksomheter som kommunale AS og IKS (NIBR-rapport, 2015:1, s. 35).

Når kommunene velger å organisere deler av virksomheten i selskap, krever dette økt bevissthet fra de folkevalgte i kommunen om behovet for å ha en overgripende eierskapspolitikk og eierstrategi. Fortsatt demokratisk styring av viktig tjenesteproduksjon og kommunale eiendeler forutsetter at kommunene utvikler og forankrer en eierskapspolitikk gjennom brede politiske prosesser i eierkommunene. Det er viktig at eierskapspolitikken sikrer at lokalpolitikkerne har både innsyn og styring. For å nå målsettingen om en fortsatt tilfredsstillende demokratisk styring av tjenesteproduksjon og eiendeler er det nødvendig at det utvikles rutiner og prosedyrer for å håndtere eierskapet. Dette vil f. eks innebære at det må etableres rutiner og systemer som gjøre kommunale eiere i stand til å kontrollere, evaluere og eventuelt korrigere virksomheten i selskapene. Aktivt kommunalt eierskap forutsetter at eierskapspolitikken løftes høyt opp på den politiske dagsorden og at oppgaver og virksomheter som ligger i selskapene, blir sett i sammenheng med andre sider ved kommunepolitikken.

Kommunens sentralforbund (KS) definerer god folkevalgt styring gjennom fire standarder:

- **Pålitelig folkevalgt styring**, innebærer at folk har tillit til folkevalgtes redelighet og styringsorganenes virkemåte. En viktig forutsetning for at folk skal ha tillit er at de har informasjon om hvordan og med utgangspunkt i hvilken informasjon beslutninger fattes. Innsyn og transparens i beslutningsprosesser er derfor en nødvendig forutsetning for et pålitelig politisk styre. Politiske beslutninger fattet av kommunale organ vedtas i all hovedsak i åpne møter hvor allmenheten har tilgang. I kommunalt eide selskap fattes beslutningene i praksis bak lukkede dører. Dette fordrer at politikerne evner å etterspørre, og at selskapene gir tilstrekkelig informasjon til at politikerne kan kontrollere driften og at befolkningen kan ha tillit til at styringen foregår etter fastsatte spilleregler. (NIBR 2015:1, s.21 – 22)
- **Ansvarlig folkevalgt styring**, innebærer at innbyggerne har mulighet til å følge med i politikken og stille de styrende til ansvar. En forutsetning for dette er at de folkevalgte har mulighet til å styre og føre kontroll også med iverksettingen av de politiske vedtakene de fatter. Som for dimensjonen pålitelighet er også her den viktigste forutsetningen at politikerne har tilgang til nødvendig styringsinformasjon (NIBR 2015:1, s.22).
- **Borgernær folkevalgt styring**, innebærer at innbyggerne har mulighet for å delta i og påvirke politikken også i periodene mellom valg. En viktig del av politikerrollen er å være ombud for befolkningen. Det vil si at politikerne kan tale noens sak overfor kommunestyret, kommuneadministrasjonen eller tjenesteapparatet. Når en kommune velger å organisere tjenesteproduksjonen i selskaper som ikke er direkte underlagt politisk kontroll, påvirker dette politikernes mulighet til å være ombud. Politikernes

kompetanse om selskaps- og eierstyring blir derfor en viktig forutsetning for å kunne utvikle et borgernært styre (NIBR 2015:1, s.22 - 23).

- **Effektiv folkevalgt styring**, forstås i denne sammenheng både som kommunens evne til å levere tjenester i samsvar med innbyggernes behov, men også som kommunepolitikernes evne til å styre kommunen på en hensiktsmessig måte. Krav om effektivitet er ofte noe av begrunnelsen for å organisere tjenesteproduksjon i frittstående selskaper. Et viktig spørsmål i denne sammenhengen er hvordan politikerne vekter hensynet til effektivt styre opp i mot de tre andre prinsippene for god folkevalgt styring, pålitelighet, ansvarlighet og borgernærhet (NIBR 2015:1, s.23).

3.1 Bakgrunn for prosjektet

Bakgrunnen for prosjektet er «Plan for selskapskontroll 2017 – 2020» vedtatt av kommunestyret i Rakkestad 3/17, 9. februar 2017.

I denne kontrollen er hovedformålet å vurdere eiernes oppfølging av eierskapet i Rause AS, etter de rammer kommuneloven og kontrollutvalgsforskriften foreskriver.

Mandat for gjennomføring av prosjektet er vedtatt av kontrollutvalget i Rakkestad kommune. Fra kontrollutvalgets bestilling framgår det at følgende problemstillinger skal besvares:

- Fører kommunene kontroll med sine eierinteresser?
 - Har kommunen etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?
 - Er rutinene gode nok, og blir de fulgt?
- Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

3.2 Lovgrunnlag for selskapskontrollen

I henhold til kommuneloven er kontrollutvalget pålagt ansvar for å gjennomføre selskapskontroll. Kommunelovens § 77 nr. 5 sier følgende:

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kommunelovens § 80 fastslår hvilke selskaper som omfattes av kontrollen og hvilke rettigheter kontrollutvalget og kommunens revisor har i forhold til selskapene. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

I interkommunale selskaper etter lov 29. januar 1999 nr. 6, i interkommunale styrer etter § 27 og i aksjeselskaper der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer, har kommunens eller fylkeskommunens kontrollutvalg og revisor rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd for deres

kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den valgte revisor for selskapet. I den utstrekning det finnes nødvendig, kan kontrollutvalget og kommunens revisor selv foreta undersøkelser i selskapet.

Kommunestyret eller fylkestinget kan fastsette regler om kontrollutvalgets og revisors kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskapet og herunder fastsette hvilke dokumenter mv. som skal sendes kommunens eller fylkeskommunens kontrollutvalg og revisor.

Kontrollutvalget og kommunens eller fylkeskommunens revisor skal varsles og har rett til å være tilstede på selskapets generalforsamling, samt møter i representantskap og tilsvarende organ.

Med hjemmel i kommunelovens § 77 nr. 10 har departementet fastsatt en egen forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner – Kontrollutvalgsforskriften (sist endret 13.06.2013). I denne forskriften pålegger Kommunal og moderniseringsdepartementet kontrollutvalgene oppgaver og regulerer dets saksbehandling.

Det fremgår av kontrollutvalgsforskriftens § 14 at:

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).

Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kap. 3.

Selskapskontrollen er altså todelt. En obligatorisk del som omfatter eierskapskontroll og en valgfri del som omfatter forvaltningsrevisjon.

Denne kontrollen av Rause AS er en eierskapskontroll.

I rundskriv H-2004-15 sier kommunal og regionaldepartementet følgende om eierskapskontrollens innhold:

I eierskapskontrollen inngår de undersøkelser m.m. som den som utfører kontrollen anser nødvendig for å kunne gi en kvalifisert vurdering av forvaltningen av eierinteressene. Kontrollen dreier seg primært om å kontrollere at den som forvalter kommunens/fylkeskommunens eierskap utøver myndigheten på den måte som er fastsatt i angjeldende virksomhetslov, for eksempel aksjeloven. Det omfatter også en vurdering av om den som utøver eierinteressene gjøre dette i samsvar med eierens vedtak og forutsetninger for forvaltningen av eierinteressen

Forskrift om kontrollutvalg har i § 15 følgende bestemmelser om rapportering av selskapskontrollen:

Kontrollutvalget fastsetter selv hvordan utført selskapskontroll skal rapporteres til utvalget, herunder hvilket innhold slik rapport skal ha. Et selskap som er omfattet av selskapskontrollen, og den som utøver kommunens eierfunksjon, skal alltid gis anledning til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som omtales i rapporten. Eventuelle kommentarer skal fremgå av rapporten.

Med utgangspunkt i planen for gjennomføring av selskapskontroll skal kontrollutvalget avgi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvilke kontroller som er gjennomført samt om resultatene av disse.

3.3 Metode

Selskapskontrollen er gjort i overensstemmelse med kommunelovens regler om gjennomføring av selskapskontroll i §§ 77 og 80, samt forskrift om kontrollutvalg §§ 13 og 14.

Selskapskontrollen har i utgangspunktet en bred tilnærming og søker å fange opp flest mulige problemstillinger relatert til eierskapsoppfølgingen. Utover dette vil kontrollen ikke gå i dybden, men heller identifisere problemstillinger som senere kan bli gjenstand for ytterligere undersøkelser

Det presiseres at selskapskontrollen er en vurdering av om virksomheten styres etter eiernes formål. Dette innebærer at kontrollen begrenser seg til en vurdering av om eierne har etablert tilfredsstillende rammer for styring og at virksomheten faktisk opererer i tråd med formålet. En materiell vurdering av selskapets organisering, drift og funksjon faller således utenfor denne kontrollen.

Rapporten bygger på informasjon fra eiere, styret og administrasjonen samt åpne kilder, herunder Foretaksregisteret, www.purehelp.no, www.proff.no, mv. Bruken av kilder utover informasjon fra eierne er gjort for å sikre at eierstyringen også er omsatt i praksis.

Den samlede dokumentasjon om selskapet mottatt fra eiere, styret og daglig leder fremgår av dokumentliste i vedlegg 1.

Revisjonen har gjennomført oppstartsmøte med selskapets ledelse. Fra selskapets side deltok daglig leder Birger Ødegård og styreleder Hanne-Karine Lie Grøtvedt. Revisjonen møtte med forvaltningsrevisor Frank Willy Vindløv Larsen og forvaltningsrevisor Sten Morten Henningsmoen.

Revisjonen har bedt om egenerklæringer fra selskapets styre og kommunenes eierrepresentanter i representantskapet. Revisjonen har mottatt egenerklæring fra selskapets styre. Revisjonen har oversendt et sett med spørsmål om eierstyring til ordføreren i Rakkestad og har mottatt svar på dette. Egenerklæringskjemaene til styret og eierne, samt spørreskjemaet til daglig leder følger rapporten som vedlegg.

Som det fremgår av rapporten vil det enkelte steder presenteres informasjon om selskapet, styret og administrasjon med detaljeringsnivå som går utover informasjon om den rene eierstyringen. Når dette allikevel presenteres er det som bidrag til helhetsbilde som igjen er av sentral verdi for vurdering av eierstyringen i selskapet og om denne fungerer i praksis.

Informasjonsinnhenting og vurderingen i denne kontrollen er i hovedsak gjort med utgangspunkt i følgende kilder/kontrollkriterier:

- Lov og forskrift
- Selskapets vedtekter
- Eiermeldinger
- KS's anbefalinger for eierstyring, (http://www.ks.no/globalassets/ks-anbefalinger-eierstyring_digital.pdf, 31.08.17)

For å vurdere hvorvidt kommunenes fører kontroll med sine eierinteresser i Rause AS, har revisjonen valgt å kontrollere:

- Selskapets vedtekter
- Eierskapsmelding
- Vedtatte strategier for Rause AS
- Styreinstruks
- Rapportering mellom selskap og den enkelte eier

I tillegg til dette har revisjonen kontrollert hvordan kommunens representanter i representantskapet forholder seg til kommunens administrasjon og kommunens ulike politiske organ, så som formannskap og kommunestyre, når det gjelder å informere om selskapets drift eller å innhente råd, eventuelt forankre vedtak, knyttet til selskapets drift.

Vår samlede vurdering er at metodebruk og kildetilfang i denne selskapskontrollen har gitt et tilstrekkelig grunnlag til å gjennomføre kontrollen i tråd med de problemstillinger kontrollutvalget har vedtatt.

4.0 Faktabeskrivelse

4.1 Innledning

Rause AS (Rakkestad Utviklingscenter AS) er en bedrift i Rakkestad kommune som tilbyr arbeid til personer som trenger en tilrettelagt arbeidsplass. Målgruppen er personer med behov for et tilpasset læringsmiljø.

Bedriften har som målsetting å være en lokal tilbyder av tjenester til NAV, fylkeskommunen og Rakkestad kommune der det er behov for tilrettelegging, veiledning og opplæring av personer med et økt behov for oppfølging. Rause AS har som målsetting at arbeidet skal bidra til å utvikle ressurser hos den enkelte deltaker gjennom kvalifisering og tilrettelagte oppgaver. Den enkelte arbeidstaker yter arbeidsinnsats basert på egne forutsetninger.

Rause AS er tiltaksarrangør av VTA (varig tilrettelagt arbeid). Bedriften er godkjent som opplæringsbedrift for lærekandidater.

Rause AS har fem ulike avdelinger som utfører en rekke oppdrag og tjenester Rakkestad kommune og det lokale næringsliv. Disse fem avdelingene er:

1. Mekanisk avdeling,
2. Gjenbruksavdeling
3. Pakke- og monteringsavdeling
4. Hjelpemiddelavdeling
5. Utemiljø

Bedriften arbeider etter følgende visjon:

Vår bedrift skal favne alles behov for tilrettelagt arbeid og opplæring, og være våre samarbeidspartneres og deltakeres førstevalg.

4.2 Eierskapsforhold

Navn	Ant aksjer	Andel i %
Rakkestad Kommune	88	88 %
Idun Industri As Avd. Rakkestad	8	8 %
Helgesen Tekstil AS	2	2 %
Pettersens El Installasjon AS	2	2 %
	100	100 %

4.3 Avtalemessige forhold

Revisor er av daglig leder informert om at selskapet har sikret seg rett til bruk av eiendommen selskapet nå opererer fra, gjennom en festekontrakt med AS RSH eiendom.

4.4 Juridiske forhold

Daglig leder har informert revisor om at selskapet er godkjent som tiltaksarrangør fra NAV. Bedriften er også EQuass godkjent (kvalitetssikring).

Daglig leder har også informert revisjonen om at selskapet har de nødvendige forsikringer.

4.5 Organisasjon

Daglig leder har informert om at Rause AS har ni ordinære ansatte. I tillegg til dette er det 20 statlige plasser. Disse 20 har en arbeidsavtale som mer eller mindre på samme nivå som de ordinært ansatte. Rause AS stiller også 14 kommunale plasser til rådighet. Det gjøres kommunale vedtak knyttet til hver enkelt plass. Disse vedtakene evalueres årlig og tilfredsstillende brukeren fremdeles kravene til varig tilrettelagt arbeid så fornyes plassen.

Daglig leder har også informert revisjonen om at de ansatte er blitt forespurt om de ønsker plass i styret. Så langt har ikke de ansatte uttrykt noe ønske om å sitte i styret.

4.6 Miljø

Daglig leder har informert revisjonen om at selskapets drift ikke har noen negativ innvirkning på miljøet.

4.7 Framtidsutsikter

Revisor har kontrollert styrets årsberetning for 2016. Basert på de langsiktige samarbeidsavtalene selskapet har med NAV og Rakkestad kommune og en forventning om at disse avtale også vil videreføres i fremtiden, er styret av den oppfatning at de nødvendige forutsetningene om fortsatt drift er tilstede.

5.0 Økonomi

5.1 Selskapets økonomiske utvikling

Nøkkeltall	2016	2015
Resultatregnskap		
Driftsinntekter	11618	12758
Driftsresultat	468	578
Årsresultat	481	677
Resultatgrad	4,03 %	4,53 %
Balanseregnskap		
Sum eiendeler	18087	19203
Egenkapital	15566	15085
Sum gjeld	2421	4018
Likviditetsgrad 1	3,21	2,93
Egenkapitalprosent	86,60 %	79,10 %
Gjeldsgrad	0,16	0,27
Totalrentabilitet %	2,70 %	3,00 %

5.2 Tilbakemelding fra revisor

Revisor har kontrollert revisjonsuttalelsen fra selskapets uavhengige revisor, PriceWaterhouseCooper, avgitt 3. april 2017. Uttalelsen ble avgitt uten merknader.

6.0 Eierstyring av selskapet

6.1 Vedtekter

Aksjelovens § 2-2 angir minstekravene til vedtekter for aksjeselskap. Vedtektene skal minst angi:

1. selskapets foretaksnavn,
2. den kommunen i riket hvor selskapet skal ha sitt forretningskontor
3. aksjekapitalens størrelse
4. aksjenes pålydende

I tillegg til dette skal vedtektene, dersom formålet med selskapet ikke er å skaffe eierne utbytte, inneholde bestemmelser om anvendelse av overskudd og av formuen ved oppløsning.

Revisor har kontrollert selskapets vedtekter. Revisors vurdering av vedtektene fremkommer under kapittel «6.0 Revisjonens vurderinger».

6.2 Eierskapsmelding

KS har utarbeidet en veileder om eierstyring, selskapsledelse og kontroll for norske kommuner. KS anbefaler at kommunestyrene hvert år fastsetter overordnede prinsipper for sitt eierskap ved å utarbeide en eierskapsmelding for alle sine selskaper. KS mener disse prinsippene bør gjenspeile selskapet sett i sammenheng med kommunens totale virksomhet. KS understreker også betydningen av at eierskapsprinsippene blir kommunisert utad og at denne informasjonen er gjort tilgjengelig, ikke bare for selskapets organer, men også for kommunens innbyggere. KS peker også på at eierskapsmeldingen vil gi et godt grunnlag for politisk gjennomgang av all virksomhet som er organisert som selvstendige rettssubjekter. For å sikre den nødvendige politiske forankring anbefales det at eierskapsmeldingen behandles i kommunestyret. KS er av den oppfatning at eierskapsmeldingen primært skal omhandle selskapene der kommunen er hel- eller deleier, men eierskapsmeldingen bør også reflektere styringen av de interkommunale samarbeidene.

KS mener en eierskapsmelding vil gi nødvendige styringssignaler til selskapene og tydeliggjøre de folkevalgtes ansvar for hele den kommunale virksomheten, også den delen av kommunal tjenesteproduksjon som er plassert i selskaper utenfor kommunens organisasjon. Den vil også bidra til å skaffe oversikt over kommunens samlede virksomhet og bidra til mer åpenhet.

Dersom kommunen er medeier i flere selskaper sammen med andre kommuner bør det også utarbeides en felles eierskapsmelding som sikrer felles føringer fra eierne der det er mulig.

Revisjonen har av daglig leder fått opplyst at han ikke har kjennskap til at det er utarbeidet eierskapsmelding for Rause AS av Rakkestad kommunestyre.

6.3 Andre strategi eller styringsdokumenter

Revisor har kontrollert vedtatt instruks for daglig leder i selskapet. Instruksen er vedtatt av styret i ASVO Rakkestad A/S, 1. desember 1992.

Det er vedtatt etiske retningslinjer for selskapet. Revisor har kontrollert disse. Det fremgår ikke av det dokumentet som revisor har kontrollert om de etiske retningslinjene er behandlet av styret i Rause AS, eller om dette er administrativt vedtatte retningslinjer. De etiske retningslinjene ble sist evaluert 19.januar 2017 av daglig leder. De etiske retningslinjene for Rause AS beskriver de begrep og sentrale verdier som skal prege alle ansattes daglige virke både som fagpersoner, men også som medmennesker og kollegaer.

Revisjonens kontroll viser at Rakkestad ikke har utarbeidet og vedtatt en egen strategi for sitt eierskap i Rause AS.

Revisors selskapets strategi og styringsdokumenter fremkommer under kapittel «6.0 Revisjonens vurderinger».

6.4 Styreinstruks

Aksjelovens § 6-23 sier at i selskaper hvor den ansatte er representert i styret, skal styret selv fastsette en styreinstruks som gir nærmere regler om styrets arbeid og saksbehandling. Instruksjonen skal blant annet inneholde regler om hvilke saker som skal styrebehandles, samt daglig leders arbeidsoppgaver og plikter overfor styret. I tillegg til dette skal instruksjonen inneholde regler for innkalling og møtebehandling.

Aksjelovens § 6-4 sier at når et selskap med mer enn 30 ansatte ikke har en bedriftsforsamling kan et flertall av de ansatte kreve at et styremedlem og en observatør, med varamedlemmer, velges blant de ansatte. Rause AS har ikke mer enn 30 ansatte, derfor kommer ikke aksjelovens § 6-4 til anvendelse, følgelig er det heller ikke noe krav om at det skal utarbeides en styreinstruks jf. aksjelovens § 6-23. Det er likevel ikke noe i veien for at et aksjeselskap som ikke har ansatte i styret også utarbeider en instruks for sitt arbeid. Revisjonen har av daglig leder fått opplyst at det ikke er utarbeidet styreinstruks for styret i Rause AS.

Revisors vurdering av dette spørsmålet fremkommer under «6.0 Revisjonens vurderinger».

6.5 Rapportering fra selskap til eiere

Revisjonens kontroll viser at det er ordføreren som møter i generalforsamlingene til Rause AS som eierrepresentant for Rakkestad kommune.

Ordføreren i Rakkestad har informert revisjonen om at sakspapirer til representantskap og generalforsamlinger ikke behandles i formannskap og kommunestyret i Rakkestad. Formannskapet informeres av ordføreren når det er saker ordføreren mener at formannskapet bør være kjent med. Ordføreren informerer også om at hun har uformelle samtaler med daglig leder i Rause AS, hvor hun oppdateres på statusen til selskapet. Ordføreren oppfatter disse uformelle samtaler som svært nyttige.

Også daglig leder har informert revisor om at det jevnlig er kontakt mellom selskap og administrasjonen i Rakkestad kommune. Daglig leder er av den oppfatning at administrasjonen i Rakkestad kommune både har interesse for, og kunnskaper om, selskapets drift.

Daglig leder og styreleder i Rause AS har informert revisor om at de ønsker at det skal arrangeres eiermøter i selskapet. Daglig leder og styreleder ønsker å bruke eiermøtene til blant annet å forankre strategiske beslutninger hos eierne av selskapet. Dette er nødvendig for å skape den trygghet og forutsigbarhet som et selskap som Rause AS trenger.

Revisjonen er av daglig leder informert om at det ikke er gjennomført opplæring i eierstyring for styret i Rause AS.

Ordføreren informerer også om at hun har samtaler med rådmannen før representantskapsmøter/generalforsamlinger dersom det er viktige eller spesielle saker som

skal opp til behandling. For øvrig er det ordførerens inntrykk at det er god dialog mellom styreleder i Rause AS og rådmann/administrasjon i Rakkestad kommune.

Ordfører informerer revisjonen om at hun blir kontaktet av valgkomiteen når det skal gjøres endringer i styret i Rause AS. På denne måten utøves det eierstyring. Det er egnethet og kompetanse som det legges vekt på ved valg av styrerepresentanter.

7.0 Vurderinger

7.1 Vedtekter

Revisor har kontrollert selskapets vedtekter og har funnet at selskapets vedtekter i all hovedsak tilfredsstillende minimumskravene i aksjelovens § 2-2.

Aksjelovens § 2-2(2) sier at dersom selskapets formål ikke er å skaffe aksjeeierne økonomiske utbytte skal det av vedtektene framgå hvordan et eventuelt overskudd av driftens skal anvendes. Dette lovkravet møtes av § 6.2 i vedtektene til Rause AS, hvor det er nedfelt at «..Det skal ikke betales utbytte. Overskudd skal forbli i virksomheten og komme formålet og deltakerne til gode».

Aksjelovens § 2-2(2) sier også at i et aksjeselskap, hvor formålet ikke er å skaffe aksjeeierne økonomiske utbytte, så skal vedtektene inneholde bestemmelser om anvendelse av selskapets formue ved en eventuell oppløsning. Revisjonen anbefaler Rause AS og Rakkestad kommune som hovedaksjonær å vurdere hvorvidt vedtektene i Rause AS tilfredsstillende dette kravet i aksjelovens § 2-2.

7.2 Eierskapsmelding

Revisjonens kontroll viser at Rakkestad kommune ikke har utarbeidet en eierskapsmelding for Rause AS.

En eierskapsmelding gir et godt grunnlag for en politisk gjennomgang av all virksomhet som er organisert som selvstendige rettssubjekter. Eierskapsmeldingen må behandles i kommunestyret. Dette bidrar til ansvarlig, pålitelig, borgernær og effektiv folkevalgt eierstyring av de selskapene hvor kommunen har eierinteresser.

KS mener i «Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll» at en eierskapsmelding som et minimum bør inneha følgende hovedpunkter:

1. En oversikt over kommunal virksomhet som er lagt ut i selskap
2. Politisk styringsgrunnlag gjennom kommunens prinsipper for eierstyring
3. En gjennomgang av det lovgrunnlag som styrer ulike selskaps- og samarbeidsformer, f.eks. aksjelov eller lov om interkommunale selskap
4. En drøfting av formål og selskapsstrategi knyttet til selskapet
5. En drøfting av selskapets samfunnsansvar knyttet til f. eks miljø, likestilling, åpenhet og etikk

En eierskapsmelding bygd opp etter de prinsipper som er skissert ovenfor, vil på den ene siden gi nødvendige styringssignaler til selskapet, på den andre siden vil eierskapsmeldingen tydeliggjøre de folkevalgtes ansvar. En annen viktig og ønskelig effekt ved utarbeidelsen av en eierskapsmelding er at det vil bidra til bedre oversikt over kommunens samlede virksomhet og samtidig bidra til mer åpenhet overfor omverden.

I tråd med KS sin anbefaling nr 4. i «Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll» anbefaler revisjonen at Rakkestad kommune utarbeider eierskapsmeldinger for de selskapene de har eierinteresser i.

7.3 Andre strategi eller styringsdokumenter

Det er ikke et krav i henhold til aksjeloven at det skal utarbeides og vedtas en instruks for daglig leder. Revisor vurderer det som positivt at det er vedtatt en instruks for daglig leder i Rause AS. Revisor vil likevel peke på at instruksen er vedtatt i 1992 av styret i ASVO Rakkestad A/S og anbefaler at styret i Rause AS å oppdatere instruksen til å gjelde for Rause AS, samt å vurdere om det er behov for ytterligere revideringer av instruksen.

Revisor vurderer det som positivt at Rause AS har vedtatt etiske retningslinjer for virksomhet. Rause AS sine retningslinjer fremstår som et godt virkemiddel i arbeidet med å skape en intern bedriftskultur tilpasset den virksomhet selskapet bedriver. Revisjonen vil likevel bemerke at de etiske retningslinjene i liten grad drøfter forretningsetiske problemstillinger knyttet til f. eks representasjon, regler for å motta gaver, habilitet osv. Revisjonen anbefaler selskapet å vurdere om de etiske retningslinjene burde revideres for tydeligere å ta opp i seg også de forretningsmessige sidene ved virksomheten.

Revisjonen vurderer det som uheldig at Rakkestad kommune ikke har utarbeidet en eierstrategi for sitt eierskap i Rause AS og anbefaler kommunen å utarbeide dette i tråd med anbefaling nr. 5 som KS gir i «Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll».

7.4 Styreinstruks

Selv om det ikke er noe krav om at Rause AS utarbeider en styreinstruks vurderer revisor det dithen at en styreinstruks kan være et godt instrument for å sikre god eierstyring av selskapet. I en styreinstruks vil man kunne nedfelle regler om styrets arbeid og saksbehandling. Det vil si at man tydeliggjør hvilke saker som skal styrebehandles, daglig leders arbeidsoppgaver og plikter overfor styret samt regler for innkalling og møtebehandling i styret. Det vil være styreleder som initierer utarbeidelsen av en styreinstruks. Det er også styreleder som bør påse at instruksen gjennomgått og eventuelt revidert med jevne mellomrom. Instruksen skal gi føringer på hva som skal behandles i selskapets styre. I den forbindelse vil det være hensiktsmessig å skjefe til det forvaltnings- og tilsynsansvar styret er tillagt i henhold til aksjelovens §§ 6-12 og 6-13. I tråd med anbefaling nr 12 i KS sine «Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll» anbefaler revisjonen selskapets styre og Rakkestad kommune å vurdere hvorvidt det ville være hensiktsmessig å utarbeide en styreinstruks for Rause AS.

7.5 Rapportering fra selskap til eiere

Revisjonen vurderer det som uheldig at saker vedrørende en så stor og viktig virksomhet som Rause AS, hvor kommunen er hovedaksjonær, ikke gjøres til gjenstand for politisk behandling i formannskap og kommunestyre. Ordføreren har informert revisjonen om at

formannskapet informeres av ordføreren når det er saker ordføreren mener at formannskapet bør være kjent med. Revisjonen er av den oppfatning at dette ikke er tilstrekkelig for å sikre god eierstyring. For å sikre pålitelig, ansvarlig, borgernær og effektiv folkevalgt styring av de selskap Rakkestad kommune har eierandeler i anbefaler revisjonen, at saker som fremmes i den enkelte generalforsamling eller representantskap også legges frem for formannskap og kommunestyre, som orienteringssaker. En slik praksis vil sikre alle folkevalgte tilgang til relevant informasjon. Den enkelte representant vil med en slik praksis også få muligheten til å fylle sin rolle som ombudsmann på en god og opplyst måte. En slik praksis vil sikre allmenheten innsyn i selskapenes drift, i og med at sakene som legges frem til behandling vanligvis vil være av en slik karakter at de kan behandles i åpne møter.

Revisjonens kontroll viser at det ikke gjennomføres eiermøter i Rause AS. KS mener at eiermøter kan bidra til god eierstyring og god kommunikasjon med selskapet. Et eiermøte er et møte mellom representanter fra kommunen som eier, styret og daglig leder for selskapet. Eiermøtet kan brukes til å diskutere forhold vedrørende selskapet uten at formelle beslutninger treffes. Daglig leder og styreleder i Rause har uttrykt ønske om at det skal arrangeres jevnlig eiermøter i Rause AS. Revisjonen anbefaler Rakkestad kommune om å ta initiativ til at det arrangeres eiermøter i Rause AS, i tråd med ønsket fra selskapets daglige ledelse og anbefalingen fra KS.

Revisjonen vurderer det som uheldig at styrerepresentantene i Rause AS ikke har gjennomført skoloring i eierstyring. Økt bevissthet og økt kunnskap om rollen man har som eierrepresentant vil kunne bidra positivt i rapporteringen mellom selskap og eier. Revisjonen anbefaler derfor Rause AS og Rakkestad kommune om å utarbeide rutiner for, samt å gjennomføre, opplæring av styrerepresentantene i selskapet.

8. Konklusjon

Revisjonen er av den oppfatning at Rakkestad kommune ikke har etablert optimale rutiner og praksis for å sikre et aktivt og godt kommunalt eierskap i tråd med de anbefalinger KS har gitt for god eierstyring.

Revisjonen viser til kontrollhandlinger og vurderinger for hvert revisjonskriterium og fremmer følgende anbefalinger:

9. Anbefalinger

- Revisjonen anbefaler Rause AS og Rakkestad kommune å vurdere hvorvidt vedtektene i Rause AS er i samsvar med kravet i aksjelovens § 2-2.
- Revisjonen anbefaler Rakkestad kommune å utarbeide eierskapsmeldinger for de selskap kommunen har eierinteresser i.
- Revisjonen anbefaler styret i Rause AS å vurdere om det er behov for revidering/oppdatering av instruks for daglig leder i Rause AS.

- Revisjonen anbefaler selskapet å vurdere om de etiske retningslinjene burde revideres for tydeligere å ta opp i seg de forretningsmessige sidene ved virksomheten.
- Revisjonen anbefaler Rakkestad kommune å utarbeide en eierstrategi for sitt eierskap i Rause AS.
- Revisjonen anbefaler styret i Rause AS og Rakkestad kommune å vurdere hvorvidt det vil være hensiktsmessig å utarbeide en styreinstruks for Rause AS.
- Revisjonen anbefaler Rakkestad kommune å etablere rutiner for at saker som fremmes i den enkelte generalforsamling eller representantskap, som Rakkestad kommune har eierandeler i, legges frem for formannskap og kommunestyre som orienteringssaker.
- Revisjonen anbefaler Rakkestad kommune å ta initiativ til at det arrangeres eiermøter i Rause AS.
- Revisjonen anbefaler Rause AS og Rakkestad kommune å utarbeide rutiner for opplæring av styrerepresentantene i selskapet.

10. Vedlegg

Vedlegg1 – Dokumentliste (fullstendig oversikt over mottatt informasjon)

Vedlegg 2 – Hørings svar fra selskapet og Rakkestad kommune

Vedlegg 1 Dokumentliste

1. Vedtekter for Rause AS, vedtatt 27.06.2014
2. Etiske retningslinjer for Rause AS
3. Instruks for daglig leder i Rause AS
4. Protokoller fra styremøtene i Rause AS
 - 23. mai 2017
 - 28. mars 2017
 - 8. desember 2016
 - 28. september 2016
 - 18. mai 2016
 - 30. mars 2016
 - 27. januar 2016
5. Protokoller fra generalforsamlinger i Rause AS
 - 23. mai 2017
 - 18. mai 2016
 - 20. mai 2014
6. Styrets årsberetning
 - 2016
 - 2015
7. Mail fra ordfører i Rakkestad, 19.09.2017
8. Egenerklæring fra styret i Rause AS, datert 28.08.2017
9. Uttalelse fra uavhengig revisor vedrørende årsregnskapet 2016
10. Daglig leders svar på kontrollskjema

Vedlegg 2 – Høringsvar fra selskapet og Rakkestad kommune

Høringsvar fra Rause AS

Fra: Birger Ødegård birger@rause.no

Sendt: ti 28.11.17 13:13

Til: Larsen Frank Willy

Rapport utført av Indre Østfold Kommunerevisjon.

Styret og daglig leder ved Rause AS har ingen innvendinger til IØF's rapport etter selskapskontroll av Rause AS.

Mvh.

Birger Ødegård,

daglig leder Rause AS

Sendt fra min iPhone

Høringsvar fra Rakkestad kommune

Fra: Ellen Solbrække, ellen.solbraekke@rakkestad.kommune.no

Sendt: 13.13.2017 13:04

Til: Frank Willy Vindløv Larsen

Til Indre Østfold Kommunerevisjon – kommentarer til høring Eierskapskontroll RAUSE AS

Kommentarer

Rause AS ble etablert i 1993 som ASVO Rakkestad AS – en arbeidsmarkedsbedrift i offentlig virksomhet.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS har i 2017 gjennomført eierskapskontroll for Rause AS på oppdrag av Rakkestad kommune. I sin rapport på forvaltningsrevisjonsprosjektet påpeker IØKR IKS:

- Rakkestad kommune har ikke utarbeidet en eierskapsmelding for Rause AS.
- Rakkestad kommune har ikke utarbeidet og vedtatt en strategi for sitt eierskap i Rause AS.
- Rakkestad kommune forelegger ikke sakspapirer til representantskap og generalforsamlinger for formannskapet eller kommunestyret.
- Styrerepresentantene i Rause AS har ikke fått opplæring i eierstyring.

Rakkestad kommune har likhet med mange kommuner i en periode på 20 – 30 år alene og sammen med andre aktører (private og kommuner) etablert aksjeselskaper, interkommunale selskaper og andre virksomheter for å ta hånd om eksisterende og nye oppgaver. Det står sentralt både å ha en demokratisk og folkevalgt bevissthet, samt strategi, oppfølging og kontroll med slike tiltak, noe som er og har vist seg utfordrende for alle kategorier av kommuner både store, mellomstore og små. Eksemplene er flere på utilstrekkelige styrings-, oppfølgings- og kontrollmekanismer på dette området i kommunene.

KS har derfor definert god folkevalgt styring gjennom fire standarder:

- Pålitelig folkevalgt styring.
- Ansvarlig folkevalgt styring.
- Borgernær folkevalgt styring.
- Effektiv folkevalgt styring.

Rakkestad kommune er en mellomstor kommune og har utilstrekkelige ressurser i sitt system til å kunne bygge opp og opprettholde eierskapsstyringssystemer til selskaper etter den ramme som KS anbefaler. KS beskriver en idealmodell. Den makter få eller ingen kommuner fullt ut å følge.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS skriver at Rakkestad kommune ikke har utarbeidet og vedtatt en strategi for sitt eierskap i Rause AS.

Bakgrunnen for at Rakkestad kommune og enkelte andre lokale bedrifter gikk sammen om å etablere ASVO Rakkestad AS/Rause AS var å opprette og tilrettelegge et arbeidstilbud for yrkeshemmede arbeidstakere. Det lå til grunn for at selskapet ble stiftet og senere for den videre utvikling og utbygging av det. For Rakkestad kommune er dette den overordnede målsetting og strategi for ASVO Rakkestad AS/Rause AS.

Den er forvaltet av samtlige ordførere i kommunen, Erik Kultorp, John Thune, Peder Harlem og undertegnede i selskapets eierorgan. Mål og strategi har ligget fast siden oppstarten av bedriften. Den er operasjonalisert og satt ut i livet av ordførerne i samsvar med det som er en bred folkevalgt basis. Rakkestad kommune vurderer ut fra sine behov at dette punkt i revisjonens rapport ikke har spesielt stor relevans.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS sier videre at Rakkestad kommune ikke har utarbeidet eierskapsmelding for Rause AS.

Det er korrekt at Rakkestad kommune ikke utarbeider eierskapsmelding for Rause AS.

For Rakkestad kommune er det et ressurs- og prioritetspørsmål. Det er ikke ressurser i organisasjonen til å utføre eierskapsstyring, eierskapsoppfølging og eierskapskontroll på dette nivå med de ulike selskaper som Rakkestad kommune er deltaker i. Det ble det også tatt konsekvensen av da ASVO Rakkestad AS/Rause AS ble opprettet på 1990 – tallet. Ordfører er representant i eierorganet for å følge opp drift, utvikling og utbygging av virksomhet og dessuten gjennom året, sammen med rådmannen og administrasjonen å ha dialoger med daglig leder og/eller styreleder om konkrete spørsmål for bedriften eller mellom selskapet og kommunen.

Denne ordningen har fungert godt. ASVO Rakkestad AS/Rause AS er stabilt og solid og har ivaretatt oppgavene for kommunen som eier på en god måte opp gjennom årene. Som Rakkestad kommune ser det har ASVO Rakkestad AS/Rause AS ikke på noe tidspunkt drevet eller utviklet seg i en annen retning enn prioritert av kommunen og det har heller ikke vært noen kriser verken for bedriften isolert eller mellom bedriften og kommunen. Noe behov for mer omfattende systemer har det ikke vært.

Rakkestad kommune vurderer det som viktigere enn å etablere nye og store systemer som er nesten umulige å vedlikeholde og følge opp, at de ordninger som er oppe og går og fungerer og som er tilpasset kommunens behov, blir tatt vare på og videreført.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS skriver at Rakkestad kommune ikke forelegger sakspapirer for representantskap og generalforsamling for formannskapet og kommunestyret.

Fra ASVO Rakkestad AS/Rause AS ble opprettet på 1990 – tallet har ordfører vært kommunens representant i eierorganet.

Det er etter hvert en praksis at ordfører gjør vurderinger av de saker som er på dagsordenen og beslutter hvilken kommunal behandling de skal undergis. For Rakkestad kommune er det et ressurs-, prioritets- og også et hensiktsmessighets spørsmål.

Hva gjelder ASVO Rakkestad AS/Rause AS har dette opplegget fungert godt.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS skriver at styrerepresentantene i Rause AS ikke har fått opplæring i eierstyring:

Rakkestad kommune gjennomfører folkevalgtopplæring ved oppstart av hver valgperiode. Den er på overordnet nivå. I tillegg treffer den ikke nødvendigvis alle som er styrerepresentanter i selskaper hvor kommunen har eierinteresser.

Rakkestad kommune er enig i at det bør gis tilbud om slik opplæring til styrerepresentanter i selskaper ved oppstart av hver valgperiode og vil implementere dette i sitt opplegg for opplæring av folkevalgte m.m. i 2019.

Avslutningsvis ber jeg om at mine kommentarer blir tatt inn i rapporten i sin helhet.

Med vennlig hilsen

Ellen Solbrække

Ordfører

Telefon: 69225500

Mobil: 476 88 290

E-post: ellen.solbraekke@rakkestad.kommune.no

Web: www.rakkestad.kommune.no

Rakkestad kommune

- Mangfold og samhold

Vi gjør oppmerksom på at dette ikke er en privat e-postadresse. Både inngående og utgående e-post blir vurdert for ev. journalføring i kommunens sak-arkivsystem.

Saksnr.: 2018/267
Dokumentnr.: 6
Løpenr.: 11366/2018
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Rakkestad	24.01.2018	18/4

Oppfølging av forvaltingsrapport "Oppfølging av politiske vedtak generelt, og spesielt innen teknisk", Rakkestad kommune

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak og innstilling til kommunestyret:

1. Kontrollutvalget tar oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport «*Oppfølging av politiske vedtak generelt, og spesielt innen teknisk*» til orientering.
2. **Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:**

Kommunestyret tar oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport «*Oppfølging av politiske vedtak generelt, og spesielt innen teknisk*» til orientering.

Kommunestyret henstiller administrasjonen om å etterstrebe en korrekt gjengivelse av de faktiske budsjettall i regnskapsdokumentet, slik at tallene i budsjettdokumentet samsvarer med budsjettallene i regnskapsdokumentet.

Rakkestad, 16.01.18

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Oppfølging av rapport om «*Oppfølging av politiske vedtak generelt, og spesielt innen teknisk*», Rakkestad kommune, med vedlegg

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- KU sak 15/20 08.10.2015 og Kommunestyre sak 73/15 10.12.2015: Forvaltningsrevisjonsprosjekt «*Oppfølging av politiske vedtak generelt, og spesielt innen teknisk*», Rakkestad kommune

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at vedtak knyttet til forvaltningsrevisjonsrapporter følges opp, og siden melde til kommunestyret om hvordan vedtaket har blitt fulgt opp av administrasjonen. Videre skal kontrollutvalget vurdere om vedtaket er fulgt opp på en tilfredsstillende måte. (*Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 12*)

Kommunestyrets vedtak i behandlingen av forvaltningsrevisjonsrapporten går ut på at administrasjonen skulle iverksette revisjonens anbefalinger fra rapporten.

I oppfølgingsrapporten har revisjonen kontrollert om punktene som ble vedtatt av kommunestyret er iverksatt.

Revisor konkluderer med at kommunestyrets vedtak ikke i det fulle og hele er fulgt opp. Pkt 2 d om protokollering er fulgt opp. Mens pkt 2 a-c om utarbeidelse av rutiner for oppfølging av vedtak (a), protokollering av tidsfrister og finansieringsmåte, rapportering av fristoverskridelser (b) og tertialrapporteringen (c) er delvis fulgt opp. Revisor vurderer 2e om å «[...] bestrebe og legge frem likelydende budsjettall i regnskapsdokumentet, som i vedtatt budsjettdokument» som ikke fulgt opp.

Rapporten gir en utførlig beskrivelse av hver anbefaling og revisors vurdering av administrasjonens oppfølging og tiltak.

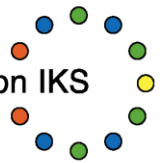
Administrasjonen har gitt tilbakemelding på oppfølgingsrapporten hvor vedtaket blir kommentert punkt for punkt. Svarbrevet følger rapporten som vedlegg.

Vurdering

Rapporten var til behandling i kontrollutvalg og kommunestyre i 2015. I vedtaket står det at revisjonen skal fremlegge oppfølgingsrapport *et år etter at den var ferdig behandlet i kommunestyret*. Revisjonen forklarer forsinkelsen med interne utfordringer i selskapet i 2016. Selv om oppfølgingsrapporten leveres sent, vurderer sekretariatet at kontrollutvalget kan anse oppfølgingsansvaret som overholdt i tråd med forskrift for kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 12: *«Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandling av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.»*

Videre vurderer sekretariatet at administrasjonen delvis har fulgt opp deler av vedtaket, mens det fortsatt mangler oppfølging av vedtaksdelen *«Kommunen skal bestrebe og legge frem likelydende budsjettall i regnskapsdokumentet, som i vedtatt budsjettdokument»*. Anbefalingen ble gitt da revisors kontroller viste at tallene i budsjettet ikke var gjengitt med samme sum i regnskapsdokumentet. Avvik kan gi de folkevalgte (og andre) misvisende inntrykk av den økonomiske situasjonen. Det er en forutsetning for å utøve god folkevalgt kontroll at politikere forelegges den faktiske økonomiske situasjonen innenfor området. Revisor oppgir i oppfølgingsrapporten at kontroller viser at det for budsjett –og regnskapsdokumenter for 2015 og 2016, bla. innenfor TML, også finnes feil gjengivelse av tall.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å innstille til kommunestyret at administrasjonen skal etterstrebe en korrekt gjengivelse av de faktiske budsjettall i regnskapsdokumentet, samt å ta oppfølgingsrapporten til orientering.

OPPFØLGING AV

RAPPORT OM

«Oppfølging av politiske vedtak generelt, og spesielt innen teknisk»

Rakkestad kommune

INNHALDSFORTEGNELSE

1	BAKGRUNN	2
1.1	Innledning	2
1.2	Hjemmel for oppfølgingen	2
1.3	Revisjonsrapportens problemstillinger og anbefalinger	2
2	OPPFØLGINGSKRITERIER	3
3	OPPFØLGING	5
3.1	Vedtaket punkt 2a:	5
3.2	Vedtaket punkt 2b:	6
3.3	Vedtaket punkt 2c:	8
3.4	Vedtaket punkt 2d:	9
3.5	Vedtaket punkt 2e:	11
4	KONKLUSJON	12
5	VEDLEGG	13

1 BAKGRUNN

1.1 Innledning

Denne oppfølgingsundersøkelsen har som formål å følge opp kommunestyrets vedtak i tilknytning til rapporten «Oppfølging av politiske vedtak generelt, og spesielt innen teknisk». Oppfølgingen er utarbeidet som følge av vedtak i sak 15/20 i kontrollutvalget og vedtak i sak 73/15 i kommunestyret.

Oppfølgingen går ut på at revisjonen kontrollerer om punktene som ble vedtatt av kommunestyret ved behandlingen av rapporten, er iverksatt.

Revisjonen takker kommunens ansatte for godt samarbeid i forbindelse med arbeidet med oppfølgingsundersøkelsen.

1.2 Hjemmel for oppfølgingen

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner (FOR 2004-06-15 nr. 905) § 12 om «Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter» sier følgende:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandling av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.»

1.3 Revisjonsrapportens problemstillinger og anbefalinger

I forvaltningsrevisjonsprosjektet svarte revisjonen på problemstillingene vedtatt av kontrollutvalget og kommunestyret, og fremmet anbefalinger på bakgrunn av revisjonens funn. Problemstillingene med tilknyttede anbefalinger var som følger:

Problemstilling 1: *Følger kommunen opp vedtak fattet i politiske utvalg? Herunder, er det etablert rutiner for å følge opp politiske vedtak og er de politiske vedtakene utformet så administrasjonen kan følge dem opp?*

- Anbefaling 1: Revisjonen anbefaler kommunen å utarbeide en rutine/eventuelt ta i bruk alternativet i saksbehandlingsprogrammet, som omhandler oppfølging. Dette for å sikre politiske utvalg tilbakemelding fra administrative enheter når det gjelder status i saker/vedtak. Herunder også hvordan tilbakemelding skal gis om et vedtak ikke lar seg gjennomføre. For å sikre at folkevalgte får nødvendig informasjon er det slik sett hensiktsmessig at en slik rutine omhandler:
 - Saker som ikke er påbegynt.
 - Saker under arbeid.
 - Saker som er fullført.

- Anbefaling 2: Revisjonen anbefaler Rakkestad kommune å vurdere å innarbeide i sin rutine for vedtaksprotokoll at tidsfrister for ferdigstilling, og finansieringsmåte fremkommer av vedtak, der hvor dette er naturlig. Revisor anbefaler også kommunen å rapportere til folkevalgte organ som fattet vedtaket, ved fristoverskridelser.
- Anbefaling 3: Revisjonen anbefaler kommunen å tydeliggjøre i saksfremlegget til tertialrapportbehandling konkrete summer ved merforbruk/mindreforbruk. Revisjonen ber også kommunen vurdere om eventuell budsjettjustering bør tydeliggjøres i vedtaket.

Problemstilling 2: *Blir politiske vedtak og mål fulgt opp i teknisk? Herunder kontrollere økonomisk måloppnåelse og om oppgaveløsningen samsvarer med de politiske vedtak som er gjort for området.*

- Anbefaling 4: Revisjonen anbefaler kommunen om å fortsette å ha fokus på at manuelle feil kan oppstå ved protokollføring. Revisjonen anbefaler også kommunen å ha videre fokus på at det må fremgå av protokollen om det er en innstilling, eller endelig vedtak.
- Anbefaling 5: Revisjonen anbefaler kommunen bestrebe å legge frem likelydende budsjett-tall i regnskapsdokumentet, som i vedtatt budsjettdokument.

2 OPPFØLGINGSKRITERIER

Kommunestyrets vedtak i sak 73/15 (behandlingen av forvaltningsrevisjonsrapporten) danner kriteriet for denne oppfølgingen.

Administrasjonens redegjørelser i kombinasjon med revisjonens egne undersøkelser danner grunnlaget for revisjonens vurderinger av om vedtaket er fulgt opp.

Revisor har mottatt svarbrev fra administrasjonen, ved Stabssjef May-Britt Lunde Nordli, datert 29.09.2017. I brevet beskrives status på administrasjonens oppfølging av vedtaket. Revisjonen har også stilt oppfølgingsspørsmål til rådmannen på bakgrunn av innholdet i brevet. Svarbrevet fra administrasjonen, samt svar på oppfølgingsspørsmål fra revisjonen, ligger som vedlegg 2 og 3 til rapporten.

På bakgrunn av revisjonens forvaltningsrevisjonsrapport og anbefalinger, rådmannens bemerkninger og kontrollutvalgets behandling, fattet kommunestyret følgende vedtak i sak 73/15:

1. *Forvaltningsrevisjonsrapport «Oppfølging av politiske vedtak generelt, og spesielt innen teknisk», Rakkestad kommune tas til orientering.*
2. *Rapportens følgende anbefalinger vedtas iverksatt:*
 - a) *Kommunen skal utarbeide en rutine/eventuelt ta i bruk alternativet i saksbehandlingsprogrammet, som omhandler oppfølging. Dette for å sikre politiske utvalg tilbakemelding fra administrative enheter når det gjelder status i saker/vedtak. Herunder også hvordan tilbakemelding skal gis om et vedtak ikke lar seg gjennomføre. Kommunestyret får forelagt en oversikt henholdsvis før 1. mars og før 1. oktober på hvilken status vedtatte politiske saker har. Sakene ønskes kategorisert i 3 kategorier:
 - Saker som ikke er påbegynt.
 - Saker som er under arbeid.
 - Saker som er fullført.*
 - b) *Rakkestad kommune skal vurdere å innarbeide i sin rutine for vedtaksprotokoll at tidsfrister for ferdigstillelse, og finansieringsmåte fremkommer av vedtak, der hvor dette er naturlig. Kommunen skal også rapportere til folkevalgte organ som fattet vedtaket, ved fristoverskridelser.*
 - c) *Kommunen skal tydeliggjøre i saksfremlegget til tertialrapportbehandling konkrete summer ved merforbruk/mindreforbruk. Kommunen skal også vurdere om eventuell budsjettjustering bør tydeliggjøres i vedtaket.*
 - d) *Kommunen skal fortsette å ha fokus på at manuelle feil kan oppstå ved protokollføring. Kommunen skal også ha videre fokus på at det må fremgå av protokollen om det er en innstilling, eller endelig vedtak.*
 - e) *Kommunen skal bestrebe og legge frem likelydende budsjettall i regnskapsdokumentet, som i vedtatt budsjettokument.*
3. *Kontrollutvalget følger opp administrasjonens gjennomføring av kommunestyrets vedtak i saken, jmfør forskrift nr. 905/2004 om kontrollutvalg § 12 om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter, ved at revisjonen fremlegger oppfølgingsrapport ett år etter at rapporten er ferdig behandlet i kommunestyret.*

Revisjonen kontrollerer om vedtakets punkt 2a til og med 2e er gjennomført. Vedtakets punkt 3 anses gjennomført ved fremleggelse og behandling av denne rapporten. Arbeidet med rapporten har blitt forsinket og rapporten fremlegges i etterkant av den tidsfrist som ble satt. Revisjonen vil beklage forsinkelsen, som har sin årsak i de utfordringer vårt selskap har hatt igjennom 2016, som kontrollutvalget, ordfører og rådmann tidligere har blitt orientert om.

3 OPPFØLGING

3.1 Vedtakets punkt 2a:

Kommunen skal utarbeide en rutine/eventuelt ta i bruk alternativet i saksbehandlingsprogrammet, som omhandler oppfølging. Dette for å sikre politiske utvalg tilbakemelding fra administrative enheter når det gjelder status i saker/vedtak. Herunder også hvordan tilbakemelding skal gis om et vedtak ikke lar seg gjennomføre.

Kommunestyret får forelagt en oversikt henholdsvis før 1. mars og før 1. oktober på hvilken status vedtatte politiske saker har.

Sakene ønskes kategorisert i 3 kategorier:

- Saker som ikke er påbegynt.*
- Saker som er under arbeid.*
- Saker som er fullført.*

I revisjonens forvaltningsrevisjonsrapport fremkom det at kommunen ikke hadde utarbeidet konkrete rutiner for rapportering på hvordan politiske vedtak blir fulgt opp i kommunen. Stabsleder opplyste den gang om at funksjonen i saksbehandlingssystemet som muliggjør oppfølging, ikke ble benyttet. Kontrollhandlinger viste også at enkelte vedtak var lite konkrete, og vanskelig å følge opp. I rådmannens tilbakemelding til rapporten, sluttet rådmannens seg til revisjonens anbefaling.

Under behandlingen av rapporten i kommunestyret, ble det fremmet og vedtatt et nytt tillegg til vedtakets punkt 2a. Det endelige vedtaket innebærer dermed at rapporteringen på oppfølgingen av vedtak skal forelegges kommunestyret henholdsvis før 1. mars og før 1. oktober.

Revisjonen vurderer vedtakets punkt 2a som en instruks som skal sikre både at kommunen har interne rutiner/systemer for å følge opp politiske vedtak, samt at statusen på vedtakene blir formidlet til de folkevalgte, gjennom en oversikt som presenteres for kommunestyret to ganger i året.

I brev mottatt fra administrasjonen beskrives punkt 2a i vedtaket som påbegynt. Videre informeres det om at første status på politiske saker fremlegges 16. november 2017. Som vedlegg til brev fra administrasjonen har revisjonen mottatt et eksempel på rapporteringsmal for oppfølging av politiske vedtak som er hentet fra kommunens saksbehandlingsprogram. Her finnes det oversikt over hvilken status det enkelte vedtak har, herunder om vedtaket er behandlet, om tiltak er gjennomført, og om vedtaket er ansett som gjennomført eller under arbeid. Her har også saksbehandler mulighet til å tillegge egne merknader på det enkelte vedtak.

Revisjonen har kontrollert sak 42/17 «Oppfølging av politiske vedtak – Status» behandlet av kommunestyret 16. november 2017. I vedlegget til saken har administrasjonen redegjort for oppfølgingen av politiske vedtak fra mai til desember 2016. Ifølge saksfremlegget til saken er rapporteringen tatt ut fra kommunens

saksbehandlingssystem. I rapporteringen på det enkelte vedtak angis det om saken er påbegynt/ under arbeid, eller om den er fullført.

Revisjonen ser at kommunen har jobbet med å følge opp vedtakets punkt 2a, gjennom å ta i bruk oppfølgingsfunksjonen i saksbehandlingsprogrammet, og gjennom å legge frem en oversikt over status på politiske saker/vedtak for kommunestyret. For øvrig vil revisjonen bemerke at fremleggelsen av oversikten kommer noe senere enn det administrasjonen ble instruert til i vedtaket, der står det at det skal legges frem en oversikt henholdsvis før 1. mars og før 1. oktober. Kommunestyrevedtaket der forvaltningsrevisjonsrapporten ble behandlet, stammer fra desember 2015, revisjonen tolker dermed vedtakets punkt 2a som at oversikten skulle legges frem allerede før 1. mars 2016. Imidlertid ble oversikten for første gang lagt frem i november 2017.

Revisjonen vil også bemerke at siden revisjon ikke har hatt anledning til å følge kommunens praktisering over tid, er det knyttet noe usikkerhet til i hvilken grad kommunen over tid rapporterer status på fattede vedtak. Rapporteringen på vedtak som så langt er redegjort for er som nevnt begrenset til tidsrommet mai-desember 2016. Det vil være viktig at rapportering på vedtak fattet i 2017 også blir lagt frem for kommunestyret i løpet av kort tid.

Kommunen har likevel gjennomført de tiltak som synes nødvendig for å følge opp vedtakets punkt 2a, under forutsetning at aktiviteten opprettholdes og videreutvikles. Revisjonen vurderer ut fra ovennevnte at vedtakets punkt 2a er delvis fulgt opp. Revisjonen forutsetter at kommunen vil fortsette å ha fokus på en systematisk oppfølging av og rapportering på politiske vedtak fremover.

3.2 Vedtakets punkt 2b:

Rakkestad kommune skal vurdere å innarbeide i sin rutine for vedtaksprotokoll at tidsfrister for ferdigstilling, og finansieringsmåte fremkommer av vedtak, der hvor dette er naturlig. Kommunen skal også rapportere til folkevalgte organ som fattet vedtaket, ved fristoverskridelser.

I forvaltningsrevisjonsprosjektet kontrollerte revisjonen om vedtak var formulert på en måte som oppfylte revisjonskriteriet. Revisjonen vurderte den gang at de undersøkte vedtakene i all hovedsak oppfylte de fleste aspekter av kriteriet. Imidlertid fant revisjonen at tidsfrister/ frist for ferdigstilling av vedtak ikke bestandig fremkom av vedtakene der dette kunne være aktuelt. Revisjonen fant også at noen vedtak som forutsatte økonomiske prioriteringer ikke inneholdt konkret finansieringskilde/ dekningsmåte. Ved enkelte saker fremkom finansieringskilden/dekningsmåten av saksfremlegget, og ikke av vedtaket. I rådmannens tilbakemelding til rapporten, sluttet rådmannen seg til revisjonens anbefaling.

Revisjonen vurderer at konkrete tidsfrister i vedtakene vil føre til at det blir enklere å kontrollere om vedtakene blir gjennomført innenfor gitt tidsfrist. Det vil også bli

enkler for folkevalgte å ha oversikt over utviklingen i de vedtak de har fattet når det settes tidsfrist for vedtakene.

I brev mottatt fra administrasjonen forklares det at kommunen, så langt det er naturlig, praktisk og på annen måte mulig, beskriver finansieringsmåte/dekningsmåte og tidsfrist for ferdigstilling av saker i møteprotokollene. Videre skrives det at finansieringsmåte av tiltak og saker dessuten er gjenstand for oppfølging i de økonomiske rapportene. Administrasjonen er av den oppfatning at denne ordningen fungerer godt. Videre beskriver administrasjonen at det rapporteres tilbake til folkevalgte organer ved fristoverskridelser – enten ved egen sak, meldingssak eller muntlig med egen protokollering.

Revisjonen anser vedtaket som en instruks til administrasjonen om at de blant annet skal vurdere å innarbeide en (skriftlig) merknad i sin rutine for vedtaksprotokoll, om at tidsfrister og finansieringsmåte/dekningsmåte bør fremkomme av vedtak, der det er naturlig. Revisjonen kan ikke se ut fra administrasjonens brev at dette har blitt vurdert, og eventuelt hvilke redegjørelser som ligger til grunn for en slik vurdering. På bakgrunn av dette stilte revisjonen spørsmål til rådmann om hvilke vurderinger som lå til grunn for at kommunen ikke har innarbeidet dette i sin rutine.

Revisjonen fikk følgende svar fra rådmannen:

«Rådmannen utreder og legger fram forslag til vedtak i de saker som er til behandling i politiske organer. Sakene er av forskjellig og helt uensartet karakter. Det lar seg etter rådmannens erfaringer ikke praktisk gjøre å utarbeide en rutine for at og når ferdigstilling og finansieringsmåte skal framgå av vedtaksprotokoll. En slik rutine vil få liten verdi. Rådmannen vurderer i stedet disse spørsmål fra sak til sak og som en integrert del av saksbehandlingen. Det framgår også av en rekke vedtak og protokoller og da etter konkrete vurderinger i den enkelte sak. Systemet fungerer godt.»

I rådmannens svar pekes det på at en slik rutine vil få liten verdi, som en følge av at de politiske sakene er av forskjellig karakter, dermed kan ikke fremgangsmåten for når man skal, eller ikke skal, sette en frist standardiseres. Revisjonens intensjon var ikke å foreslå en slags detaljstyring av i hvilke saker frister skal innarbeides i forslag til vedtak, men er opptatt av at kommunen har formaliserte rutiner som sikrer at tidsfrist og finansieringsmåte i hvert enkelt tilfelle vurderes innarbeidet i vedtaket, der det er naturlig. For å avgjøre om frist og finansieringsmåte er hensiktsmessig i det enkelte tilfelle, vil det uansett måtte gjøres en skjønnsvurdering.

For øvrig ser revisjonen av administrasjonens brev at kommunen tilstreber en praksis som er i tråd med vedtakets punkt 2b, både når det gjelder angivelse av tidsfrister og finansieringskilde/dekningsmåte i vedtakene. Revisjonen ser også at kommunen tilstreber å gi folkevalgte informasjon ved fristoverskridelser, enten skriftlig eller muntlig med påfølgende protokollføring. Dette anser revisjonen som positivt.

Revisjonen ser at kommunen har arbeidet med vedtaket og vurderer punkt 2b som delvis fulgt opp.

1.3. Vedtakets punkt 2c:

Kommunen skal tydeliggjøre i saksfremlegget til tertialrapportbehandling konkrete summer ved merforbruk/mindreforbruk. Kommunen skal også vurdere om eventuell budsjettjustering bør tydeliggjøres i vedtaket.

I forvaltningsrevisjonsprosjektet kontrollerte revisjonen om rådmannen sikret tertialrapportenes innhold/ opplysninger. Revisjonen vurderte den gang at dette ble gjort. Imidlertid oppdaget revisjonen at konkrete summer ikke ble lagt frem i saksfremlegg, men lå som vedlegg i saken (tertialrapporten). Revisjonen så heller ikke at det fremkom av vedtak konkrete summer, og hvilke budsjettendringer som skulle til for å dekke dette. I kommunestyrevedtakene for de tre årene revisjonen kontrollerte, sto det kun i vedtakene at *kommunestyret vedtar halvårsrapport/ tertialrapport*. Revisjonen vurderte at dette kunne medføre at det ble vanskelig for folkevalgte å følge med på hva som faktisk ble vedtatt. Videre ble det vurdert at dette også kunne føre til utilstrekkelig informasjon til de folkevalgte i tilknytning til merforbruk/ mindreforbruk. Noe som igjen kunne gi uklare styringssignaler til administrasjonen. I rådmannens tilbakemelding til rapporten, sluttet rådmannen seg til revisjonens anbefaling.

I brev mottatt fra administrasjonen blir det forklart at kommunen tydeliggjør mindre- og merforbruk i tiltak og saker i tertialrapportene, og at dette går frem av egne tabeller – spesifikke for ulike ansvar, staber og seksjoner. Videre skrives det at dette ikke blir gjentatt i vedtaket.

Revisjonen anser vedtakets punkt 2c som et todelt punkt der første ledd sier at kommunen skal tydeliggjøre i saksfremlegget i tilknytning til tertialrapportene konkrete summer ved merforbruk/mindreforbruk, mens andre ledd sier at kommunen skal vurdere om eventuell budsjettjustering bør tydeliggjøres i vedtaket. Revisjonen vurderer administrasjonens brev som noe uklart hva angår kommunens praksis på å tydeliggjøre merforbruk/mindreforbruk i saksfremlegget. Revisjonen har utført kontrollhandlinger på dette området.

Revisjonen har kontrollert saksfremlegg for to tertialrapporter fra 2016¹ og en økonomisk rapport for drift fra 2017². I saksfremlegget til første tertialrapport for 2016 fremkommer det i forslag til vedtak følgende:

«*Rakkestad kommunestyre vedtar Tertialrapport nr. 1 2016 – Drift for Rakkestad kommune*». I likhet med revisjonens tidligere funn, er det ikke inkludert konkrete summer for mer- og mindreforbruk i saksfremlegget.

I tertialrapport nr. 2 for 2016, er tabellen med oversikt over mer- og mindreforbruk satt inn i forslag til vedtak. En slik praksis er etter revisjonens oppfatning i overensstemmelse med punkt 2c.

¹ K-sak 17/16 og 29/16

² K-sak 23/17

I påfølgende tertialrapport (økonomisk rapport for 2017) fremkommer det av forslag til vedtak følgende: «*Rakkestad kommunestyre vedtar «Økonomisk rapport pr. 30.4.2017 – Drift»*». Her er står det ingen konkrete summer over mer- og mindreforbruk.

Kommunestyrets vedtak punkt 2c første ledd bør tolkes som en instruks til administrasjonen om å tydeliggjøre konkrete summer ved merforbruk/mindreforbruk i saksfremlegget. Revisjonen vurderer praksisen i saksbehandlingen av tertialrapporter/økonomiske rapporter som noe inkonsekvent. Av de tre rapportene revisjonen har kontrollert, har kun en av de inkludert konkrete summer ved mer- og mindreforbruk i saksfremlegget.

Videre tar revisjonen til etterretning at kommunen har valgt å ikke tydeliggjøre eventuelle budsjettjusteringer i vedtaket, for øvrig har revisjonen ønsket en nærmere redegjørelse av hvilke vurderinger administrasjonen har lagt til grunn for å opprettholde en slik praksis, og stilte derfor rådmannen spørsmål om dette.

Revisjonen mottok følgende svar fra rådmannen:

«Tertial eller økonomiske rapporter legges fram som egne rapporter 30.4., 31.8. og 31.10. hvert år. I hver enkelt rapport er det et eget avsnitt der det er satt opp en tabell som viser «merutgifter» og «mindre utgifter» (behov) og «merinntekter» og «mindre utgifter» (finansiering). Tabellavsnittet er altså en konklusjonsdel av i rapporten. Det er fullverdig i forhold til å gi oversikt over endringer og andre konsekvenser i gjeldende opplegg. Saksframlegget viser til rapporten. Dette er gjennomført som et gjennomgående opplegg og som sådan er det en ordning som er innarbeidet og som det folkevalgte miljø er vel kjent og fortrolig med. Rådmannen mener det er like godt som at det særskilt går fram av vedtaket. I så fall er det en lang rekke andre momenter som også burde framgå av det.»

Revisjonen tar rådmannens svar til orientering, og konkluderer at administrasjonen har vurdert om eventuell budsjettjustering bør fremkomme av vedtaket.

Med grunnlag i at kommunen har vurdert å tydeliggjøre budsjettjustering i vedtaket, men ikke har en helhetlig praksis på fremstillingen av konkrete summer i saksfremlegget til tertialrapportene, vurderer revisjonen vedtakets punkt 2c som delvis fulgt opp.

3.4 Vedtakets punkt 2d:

Kommunen skal fortsette å ha fokus på at manuelle feil kan oppstå ved protokollføring. Kommunen skal også ha videre fokus på at det må fremgå av protokollen om det er en innstilling, eller endelig vedtak.

Det fremgikk av forvaltningsrevisjonsrapporten at revisjonen ikke fant gjennomgående feil i protokolleringen, imidlertid fremgikk det også at enkelte feil ble funnet i noen av sakene revisjonen kontrollerte. Revisor anbefalte med grunnlag i

dette kommunen å ha videre fokus på manuelle feil som kan oppstå ved protokollføring. Revisjonen fant også at det i enkelte saker ikke fremgikk klart av protokollen om utvalget som behandlet saken skulle fatte et endelig vedtak i saken, eller vedta en innstilling til kommunestyret. Med grunnlag i dette anbefalte revisjonen at kommunen skal ha fokus på at det må fremgå av protokollen om det er en innstilling, eller endelig vedtak. I rådmannens tilbakemelding til rapporten, sluttet rådmannen seg til revisjonens anbefaling.

I brev mottatt fra administrasjonen presiseres det at kommunen har fokus på feil i protokollering. Kommunestyrets protokoll refereres som avslutning på møtet. I andre organer er protokollen gjenstand for behandling og vedtak i oppstart av etterfølgende møte.

Revisjonen har kontrollert åtte saker fra tre av formannskapetets protokoller; to fra 2016 og en fra 2017, for å se om kommunen skiller på innstilling og vedtak i protokollene. Revisjonen har valgt å kontrollere behandlingen av tertialrapporter, kommunens årsberetning og regnskap/budsjettsaker, da dette er saker som normalt skal videre til kommunestyret.

I protokoll fra formannskapsmøte 1/6-16 fremkommer det av tertialrapport-saken³ at formannskapet innstiller til kommunestyret. I samme protokoll fremkommer det også at formannskapet innstiller til kommunestyret i regnskapssaken⁴ og saken om årsberetning for kommunen⁵. I protokoll fra formannskapsmøte 19/10-16, fremkommer det i behandlingen av tertialrapporten⁶ at formannskapet innstiller til kommunestyret.

I protokoll fra formannskapsmøte 24/5-17 fremkommer det både av årsberetningen for kommunen, regnskapssaken og av økonomirapportene på drift og investering⁷, at formannskapet fremmer en innstilling til kommunestyret.

Det er generelt en utfordring å kontrollere om kommunen *har fokus* på en viss rutine/praksis eller lignende. At kommunen har gode rutiner på godkjenning av protokoll, slik det fremkommer av brevet, er forøvrig positivt. Dette tolker revisjonen som at kommunen i hovedsak har kontinuerlig fokus på feil ved protokollføring. Imidlertid har ikke administrasjonen presisert i brevet hvordan de har arbeidet i tiden siden vedtaket med å sikre at det i protokollen presiseres om det er fattet en innstilling eller endelig vedtak. Det hadde vært relevant å si noe om dette for å tydeliggjøre hvordan kommunen har jobbet for å følge opp andre ledd av punkt 2d i vedtaket. Likevel vurderer revisjonen ut fra sine kontroller av protokoller, at kommunen langt på vei har en tilfredsstillende praksis når det kommer til differensiering mellom innstilling og vedtak i protokollen. Med grunnlag i dette vurderer revisjonen vedtakets punkt 2d som fulgt opp.

³ F-sak 54/16

⁴ F-sak 53/16

⁵ F-sak 52/16

⁶ F-sak 75/16

⁷ F- saker 34/17, 35/17, 36/17 og 37/17

3.5 Vedtakets punkt 2e:

Kommunen skal bestrebe og legge frem likelydende budsjettall i regnskapsdokumentet, som i vedtatt budsjettdokument.

I forvaltningsrevisjonsrapporten fremgikk det av revisjonens kontrollhandlinger i budsjettdokument og regnskapsdokument at de opprinnelige budsjettallene i budsjettdokumentet ikke samsvarte med de som var oppført som opprinnelige budsjettall i regnskapsdokumentet for årene 2013 og 2014. Revisor gjennomførte derfor kontrollhandlinger for å avdekke årsaken til dette. Det ble foretatt en budsjett- og regnskapsanalyse for å finne frem til hvilke tall som er blitt benyttet i de ulike dokument. Revisjonen vurderte den gang at regnskapsdokumentene for virksomheten kunne være misvisende for folkevalgte, og vanskelig å etterprøve. Revisjonen anbefalte derfor kommunen å bestrebe å legge frem likelydende budsjettall i regnskapsdokumentet, som i vedtatt budsjettdokument.

I rådmannens tilbakemelding på rapporten presiserte rådmannen at det allerede var stort fokus på denne problemstillingen, og at det også fremover vil bli rettet fokus på at det er fullt samsvar mellom regnskap og budsjett når det gjelder framstilling/sammenligning av budsjettall.

I brev mottatt fra administrasjonen, presiseres det at budsjett- og regnskapsdokument presenteres og vedtas på samme nivå og detaljeringsgrad.

Revisjonen har kontrollert vedtatte budsjettdokumenter og regnskapsdokumenter for 2015 og 2016. I budsjettet for 2015 viser budsjettskjema 1B en sum pålydende kr 39 491 000 til drift av seksjon teknikk, miljø og landbruk (TML). I regnskapet for 2015 viser opprinnelig budsjetttramme for TML en sum på kr 41 013 000. Dette tilsvarer en differanse mellom budsjettdokument og regnskapsdokument på kr 1 522 000.

I budsjettdokument for 2016 viser budsjettskjema 1B kr 42 689 000 til drift av seksjon TML. I regnskapet for 2016 viser den opprinnelige budsjetttrammen for TML i regnskapsskjema 1B kr 42 560 000. Dette tilsvarer en differanse på kr -129 000.

Med bakgrunn i revisjonens kontroller av budsjett og regnskapsdokument fra 2015 og 2016, kan ikke revisjonen se at kommunen har lagt frem likelydende budsjettall i regnskapsdokumentet som i vedtatt budsjettdokument, for disse to årene. Administrasjonen presiserer i sitt brev at budsjett og regnskapsdokument presenteres og vedtas på samme nivå og detaljeringsgrad, imidlertid viser revisjonens kontroller at dette ikke er tilfelle hva gjelder seksjon TML, som var bakgrunnen for revisjonens anbefaling og kommunestyrets vedtak. Revisjonen vurderer med bakgrunn i dette at vedtakets punkt 2e ikke er fulgt opp.

4 KONKLUSJON

Revisjonen ser at kommunen på en del områder har arbeidet med å følge opp kommunestyrets vedtak i tilknytning til forvaltningsrevisjonsrapport «Oppfølging av politiske vedtak generelt, og spesielt innen teknisk». Dette vurderer revisjonen som positivt.

Imidlertid har revisjonen noen bemerkninger til oppfølgingen av vedtaket. I oppfølgingen av vedtakets punkt 2a har ikke kommunen holdt fristen for å levere rapporteringen på vedtak til kommunestyret, denne skulle etter revisjonens tolkning bli fremlagt før 1. mars og 1. oktober allerede i 2016.

I oppfølgingen av vedtakets punkt 2b kan ikke revisjonen se at kommunen har tilstrekkelig vurdert å innarbeide en skriftlig rutine på at tidsfrister for ferdigstilling, og finansieringsmåte/dekningsmåte skal fremkomme av vedtak, der det er naturlig. For øvrig argumenterer kommunen for at de etterstreber å følge en praksis hvor de i så stor grad som mulig presiserer tidsfrister og finansiering, samt at de rapporterer til folkevalgte ved fristoverskridelser.

I oppfølgingen av vedtakets punkt 2c har revisjonen avdekket at kommunen har en inkonsekvent praksis i tilknytning til punktets første ledd om tydeliggjøring av konkrete summer (merforbruk/mindreforbruk) i saksfremlegget til tertialrapportbehandlingen. Revisjonen ser for øvrig at kommunen har vurdert om eventuell budsjettjustering bør tydeliggjøres i vedtaket jfr. punkt 2c andre ledd.

I oppfølgingen av vedtakets punkt 2d fremkommer det at kommunen har fokus på gode rutiner for godkjenning av protokoll, dette er positivt. Imidlertid har ikke administrasjonen redegjort overfor revisjonen hvordan de har arbeidet i tiden siden vedtaket ble fattet for å videre fokusere på manuelle feil, og at det skal fremgå av protokollen om det er en innstilling eller endelig vedtak.

I oppfølgingen av vedtakets punkt 2e presiseres det av administrasjonen at kommunen tilstreber å presentere og vedta budsjett- og regnskapsdokument på samme nivå og detaljeringsgrad. Revisjonen finner imidlertid gjennom kontrollhandlinger at det fortsatt finnes avvik mellom opprinnelige budsjettall i vedtatte budsjett- og regnskapsdokument for 2015 og 2016.

Etter en helhetlig vurdering konkluderer revisjonen at kommunestyrets vedtak punkt 2d er fulgt opp. Vedtakets punkt 2a, 2b og 2c vurderes som delvis fulgt opp, men krever et videre fokus. Punkt 2e er etter revisjonens vurdering ikke fulgt opp.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS
Rakkestad 04.01.2017

Rita Elnes
Distriktsrevisor

Casper Støten
Forvaltningsrevisor

5 VEDLEGG

1. Rådmannens bemerkninger til forvaltningsrevisjonsrapport om «Oppfølging av politiske vedtak generelt, og spesielt innen teknisk» i brev av 29.09.2015.
2. Administrasjonens redegjørelse for hvordan kommunen har fulgt opp de vedtatte anbefalingene, i brev av 29.09.2017.
 - 2.2. Eksempel – oppfølging av vedtak (rapporteringsmal).
3. Mailkorrespondanse mellom revisjonen og kommunen (26/10 – 20/12/2017).

Fra: Skog, Alf Thode [mailto:Alf.Skog@rakkestad.kommune.no]
Sendt: 29. september 2015 11:24
Til: Rønningen Anita
Kopi: Nordli, May-Britt Lunde; Hansen, Bernt-Henrik; Jordet, Espen
Emne: SV: Tilbakemelding på forvaltningsrevisjonens anbefalinger

Rådmannen har gått gjennom rapportens deler «revisjonens vurderinger» og «revisjonens anbefalinger». Tilbakemeldingen er som følger:

Rådmannen har ingen kommentarer til revisjonens vurderinger i saken.

Anbefaling 1: Rådmannen slutter seg til revisjonens anbefaling.

Anbefaling 2: Rådmannen slutter seg til revisjonens anbefaling.

Anbefaling 3: Rådmannen slutter seg til revisjonens anbefaling.

Anbefaling 4: Rådmannen slutter seg til revisjonens anbefaling.

Anbefaling 5: Det er allerede stort fokus på denne problemstillingen. Rådmannen har også fremover fokus på at det er fullt samsvar mellom regnskap og budsjett når det gjelder framstilling/sammenligning av budsjettall.

Med vennlig hilsen

Alf Skog
Rådmann

Telefon:69225500

Faks:

E-post: Alf.Skog@rakkestad.kommune.no

Web: www.rakkestad.kommune.no

Rakkestad kommune
- Mangfold og samhold

Indre Østfold kommunerevisjon IKS

Deres ref.	Vår ref.: Saksnr. 17/2521-2 Løpenr. 16047/17 Sak nr. bes oppgitt ved svar	Arkivkode 033	Dato 29.09.2017
Kopi til	Rådmann		

SVAR - OPPFØLGING AV KOMMUNESTYRETS VEDTAK I FORBINDELSE MED FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT

Det vises til e-post mottatt 18.9.2017 vedr. forvaltningsrevisjonsrapport – Oppfølging av politisk vedtak generelt og spesielt innen teknisk og oppfølging av denne.

Rådmannen har følgende kommentarer til oppfølgingen av kommunestyrets vedtak.

2 a:

Dette punkt er påbegynt. Første status på politiske saker er gjenstand for framleggelse 6. november 2017.

2 b:

Rakkestad kommune formulerer i møteprotokoller – så langt det er naturlig og praktisk og på annen måte mulig – både å beskrive finansieringsmåte av tiltak og tidspunkt for ferdigstilling av saker.

Finansieringsmåte av tiltak og saker er dessuten gjenstand for oppfølging i de økonomiske rapportene. Denne ordningen fungerer godt.

Det rapporteres tilbake til folkevalgte organer ved fristoverskridelser – enten ved egen sak, meldingssak eller muntlig med egen protokollering.

2 c:

Rakkestad kommune tydeliggjør i tertialrapportering mindre- og merforbruk i tiltak og saker. Det går fram av egne tabeller – spesifikk for ulike ansvar, staber og seksjoner. I vedtak blir dette ikke gjentatt.

3 d:

Det er fokus på feil i protokollering. Kommunestyrets protokoll refereres som avslutning på møtet. I andre organer er protokollen gjenstand for behandling og vedtak i oppstart av etterfølgende møte.

3 e:

Budsjett- og regnskapsdokument presenteres og vedtas på samme nivå og detaljeringsgrad.

Med vennlig hilsen

Dokumentet er elektronisk godkjent av
May-Britt Lunde Nordli
Stabssjef

Vedlegg

- Eksempel på rapporterings mal for oppfølging av politiske vedtak (hentes ut av sak- og arkiv systemet)

EKSEMPEL - OPPFØLGING AV VEDTAK

Utvalg: KOMMUNESTYRET
Dato: 01.01.2016 - 31.12.2016

Sak: **KST 14/16 09.06.2016**

Kategori:

Status: Behandlet
Iverksatt: Under arbeid

Arkivsak: 16/2065

**STRATEGIDOKUMENT FOR KONTROLLUTVALGET I RAKKESTAD FOR
VALGPERIODEN 2015-2019**

Ansvarlig: Stabsenhet Dokument og forvaltning / / May-Britt Lunde Nordli

Vedtak:

Kommunestyrets vedtak

Rakkestad kommunestyre tar strategidokument for kontrollutvalget i Rakkestad for valgperioden 2015-2019 til orientering.

Melding om vedtak sendt:

Kontrollutvalgets leder, Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat, rådmann.

Merknad:

Kommentarer til status

Sak: **KST 15/16 09.06.2016**

Kategori:

Status: Behandlet
Iverksatt: Avsluttet

Arkivsak: 16/741

ÅRSBERETNING 2015 - RAKKESTAD KOMMUNE

Ansvarlig: Rådmann / / Alf Thode Skog

Kommunestyrets vedtak

Rakkestad kommunestyret vedtar rådmannens forslag til årsberetning for Rakkestad kommune for 2015.

Melding om vedtak sendt:

Saksbehandler for videre oppfølging.

EKSEMPEL - OPPFØLGING AV VEDTAK

Utvalg: KOMMUNESTYRET
Dato: 01.01.2016 - 31.12.2016

Merknad:

Kommentarer til status

Sak: KST 16/16 09.06.2016

Kategori:

Status: Behandlet

Iverksatt: Avsluttet

Arkivsak: 16/964

RAKKESTAD KOMMUNES REGNSKAP FOR 2015 - GODKJENNING

Ansvarlig: Rådmann / / Alf Thode Skog

Kommunestyrets vedtak

Rakkestad kommunestyre vedtar Rakkestad kommunes regnskap for 2015 med oversikter og tabeller slik som det ble avlagt av rådmannen 15.2.2016.

Rakkestad kommunestyre vedtar å avsette driftsregnskapets overskudd/mindreforbruk for 2015 – kr. 14 222 774,84 – til disposisjonsfondet.

Disposisjonsfondet er etter årsoppgjørdisposisjoner på kr. 25 402 872.

Melding om vedtak sendt:

Saksbehandler for videre oppfølging.

Merknad:

Kommentarer til status

Sak: KST 17/16 09.06.2016

Kategori:

Status: Avsluttet

Iverksatt: Avsluttet

Arkivsak: 16/1750

TERTIALRAPPORT PR. 30.4.2016 FOR RAKKESTAD KOMMUNE

Ansvarlig: Rådmann / / Alf Thode Skog

EKSEMPEL - OPPFØLGING AV VEDTAK

Utvalg: KOMMUNESTYRET
Dato: 01.01.2016 - 31.12.2016

Kommunestyrets vedtak

Rakkestad kommunestyre vedtar Tertialrapport nr. 1 2016 – Drift for Rakkestad kommune.

Melding om vedtak sendt:
Rådmannens ledergruppe.

Merknad:

Kommentarer til status

Sak: KST 18/16 09.06.2016

Kategori:

Status: Behandlet

Iverksatt:

Arkivsak: 16/1450

ERLING NÆRBY TESTAMENTARISK GAVE - FORDELING AV MIDLER

Ansvarlig: Rådmann / / Alf Thode Skog

Kommunestyrets vedtak

1. Rakkestad kommunestyre vedtar følgende fordeling av midler etter salg av gården «Bauserud» og andre verdier i boet etter avdøde Erling Nærby:

Kr 2 200 000 øremerkes den nye kulturskolen.

Kr 200 000 benyttes til å oppgradere Fladstad parken.

Kr 200 000 benyttes til å oppgradere stien fra p-plassen til Linnekleppen og opp til tårnet.
2. Komiteen gis mandat til å fortsette sitt arbeid med forvaltning av kr 2 200 000 av «Nærbymidlene» til kulturskole inntil at prosjektet er fullført.

Melding om vedtak sendt:

Leder av Kultur- og oppvekstutvalget, Kommunalsjef Jon Ådalen, seksjonsleder Kultur, seksjonsleder Teknikk, miljø og landbruk, Økonomisjef.

EKSEMPEL - OPPFØLGING AV VEDTAK

Utvalg: KOMMUNESTYRET
Dato: 01.01.2016 - 31.12.2016

Merknad:

Kommentarer til status

Sak: KST 19/16 09.06.2016

Kategori:

Status: Behandlet

Iverksatt: Gjennomført og avsluttet

Arkivsak: 16/796

**VALG AV LAGRETTEMEDLEMMER, MEDDOMMERE OG
JORDSKIFTEDOMMERE FOR PERIODEN 2017 - 2020 FOR PERIODEN
2017 - 2020**

Ansvarlig: Stabsenhet Dokument og forvaltning / May-Britt Lunde Nordli

Kommunestyrets vedtak

Formannskapetets forslag, vedtatt i sak 46/16 den 27.4.2016, til:

- Lagrettemedlemmer/meddommere til Borgarting lagmannsrett.
- Meddommere til Sarpsborg tingrett.
- Jordskiftedommere.

for perioden 1.1.2017 – 31.12.2020 vedtas.

Melding om vedtak sendt:

Saksbehandler for videre oppfølging.

Merknad:

Kommentarer til status

Sak: KST 20/16 09.06.2016

Kategori:

Status: Behandlet

Iverksatt: Gjennomført og avsluttet.

Arkivsak: 16/1502

EKSEMPEL - OPPFØLGING AV VEDTAK

Utvalg: KOMMUNESTYRET
Dato: 01.01.2016 - 31.12.2016

VALG AV FORLIKSRÅDSMEDLEMMER FOR PERIODEN 1.1.2017 - 1.1.2021

Ansvarlig: Stabsenhet Dokument og forvaltning / / May-Britt Lunde Nordli

Kommunestyrets vedtak

1. Det foretas følgende valg av forliksråd for perioden 1. januar 2017 – 1. januar 2021:

Medlemmer:

1. Hans Amund Lunde
2. Laila Olsen Rode
3. Karl Reinert Rognerud

Varamedlemmer i rekkefølge:

1. Eva Øverby
2. Andreas Graff
3. Elida Krosby Lilletorp

2. Som forliksrådets leder velges: Hans Amund Lunde.
3. Valget innberettes til Fylkesmannen i Østfold i samsvar med domstollovens § 58.

Merknad:

Kommentarer til status

Støten Casper

Fra: Skog, Alf Thode <Alf.Skog@rakkestad.kommune.no>
Sendt: onsdag 20. desember 2017 09:10
Til: Støten Casper; postmottak; Nordli, May-Britt Lunde
Kopi: Aannerød Anita Dahl
Emne: SV: SV: SVAR - OPPFØLGING AV KOMMUNESTYRETS VEDTAK I FORBINDELSE MED FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - Saksnr. 17/2521-2

Kategorier: Arkivert i ePhorte

Det vises til e-post.

Rådmannen utreder og legger fram forslag til vedtak i de saker som er til behandling i politiske organer. Sakene er av forskjellig og helt uensartet karakter. Det lar seg etter rådmannens erfaringer ikke praktisk gjøre å utarbeide en rutine for at og når ferdigstillelse og finansieringsmåte skal framgå av vedtaksprotokoll. En slik rutine vil få liten verdi. Rådmannen vurderer i stedet disse spørsmål fra sak til sak og som en integrert del av saksbehandlingen. Det framgår også av en rekke vedtak og protokoller og da etter konkrete vurderinger i den enkelte sak.

Systemet fungerer godt.

Spørsmålet er vurdert og konkludert på som det framgår av avsnittet foran.

Tertial eller økonomiske rapporter legges fram som egne rapporter 30.4., 31.8. og 31.10. hvert år. I hver enkelt rapport er det et eget avsnitt der det er satt opp en tabell som viser «merutgifter» og «mindre utgifter» (behov) og «merinntekter» og «mindre utgifter» (finansiering). Tabellavsnittet er altså en konklusjonsdel av i rapporten. Det er fullverdig i forhold til å gi oversikt over endringer og andre konsekvenser i gjeldende opplegg. Saksframlegget viser til rapporten. Dette er gjennomført som et gjennomgående opplegg og som sådan er det en ordning som er innarbeidet og som det folkevalgte miljø er vel kjent og fortrolig med. Rådmannen mener det er like godt som at det særskilt går fram av vedtaket. I så fall er det en lang rekke andre momenter som også burde framgå av det.

Spørsmålet er vurdert og konkludert på som det framgår av avsnittet foran.

Fra: Støten Casper [mailto:cassto@fredrikstad.kommune.no]
Sendt: 12. desember 2017 09:03
Til: postmottak; Nordli, May-Britt Lunde
Kopi: Skog, Alf Thode; Aannerød Anita Dahl
Emne: VS: SV: SVAR - OPPFØLGING AV KOMMUNESTYRETS VEDTAK I FORBINDELSE MED FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - Saksnr. 17/2521-2

Hei.

Viser til nedenstående korrespondanse i forbindelse med oppfølging av kommunestyrets vedtak i tilknytning til forvaltningsrevisjonsrapport «Oppfølging av politiske vedtak generelt, og spesielt innen teknisk».

Kontrollutvalget forventer å få oppfølgingsrapporten til behandling den 24. januar, noe som gir oss en frist til 10. januar for å levere rapporten til sekretariatet.

Vi ber om svar på nedenstående spørsmål innen tirsdag 19. desember.

Med vennlig hilsen

Fra: Støten Casper

Sendt: torsdag 26. oktober 2017 15:29

Til: Rakkestad postmottak <postmottak@rakkestad.kommune.no>; May-Britt Lunde Nordli <May-Britt.Nordli@rakkestad.kommune.no>

Kopi: Alf Skog <Alf.skog@rakkestad.kommune.no>; Aannerød Anita Dahl <rona@fredrikstad.kommune.no>

Emne: SV: SVAR - OPPFØLGING AV KOMMUNESTYRETS VEDTAK I FORBINDELSE MED FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - Saksnr. 17/2521-2

Hei.

I forbindelse med arbeidet med oppfølgingen av kommunestyrets vedtak i sak 73/15, har revisjonen forespørsler vedrørende punkt 2b og 2c i vedtaket.

1. Vedtakets punkt 2b lyder: "Rakkestad kommune skal vurdere å innarbeide i sin rutine for vedtaksprotokoll at tidsfrister for ferdigstilling, og finansieringsmåte fremkommer av vedtak, der hvor dette er naturlig. Kommunen skal også rapportere til folkevalgte organ som fattet vedtaket, ved fristoverskridelser."

Forespørselen angår punktets første ledd. Revisjonen tolker ordlyden slik at kommunen skal vurdere å innarbeide skriftlig at tidsfrister og finansieringsmåte/dekningsmåte bør fremkomme av vedtak, der det er naturlig, i sin rutine for vedtaksprotokoll. Revisjonen kan ikke se ut fra administrasjonens brev mottatt 29/9 at dette konkret har blitt vurdert, og eventuelt hva som ligger til grunn for en slik vurdering.

Hvis administrasjonen har gjort en vurdering på dette, vil revisjonen be om en nærmere redegjørelse for den vurderingen administrasjonen har gjort. Hvis det finnes skriftlig dokumentasjon i denne sammenhengen ønsker revisjonen å få oversendt dette. Om administrasjonen eventuelt ikke har foretatt noen vurdering, ønsker i så fall revisjonen å få bekreftet dette.

2. Vedtakets punkt 2c lyder: "Kommunen skal tydeliggjøre i saksfremlegget til tertialrapportbehandling konkrete summer ved merforbruk/mindreforbruk. Kommunen skal også vurdere om eventuell budsjettjustering bør tydeliggjøres i vedtaket."

Forespørselen gjelder punktets siste ledd. Revisjonen kan ikke se at administrasjonen har redegjort for sine vurderinger på om eventuelle budsjettjusteringer bør tydeliggjøres i vedtak. I likhet med ovennevnte punkt ber revisjonen om en stadfestelse på om det er gjort en vurdering, og eventuelt hva som er bakgrunnen for denne vurderingen.

Hører i fra dere, når dere har mulighet.

Med vennlig hilsen

Casper Støten

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Telefon: 69 22 31 10

Mobil: 47 26 66 97

E-mail: cassto@fredrikstad.kommune.no

-----Opprinnelig melding-----

Fra: postmottak@rakkestad.kommune.no [<mailto:postmottak@rakkestad.kommune.no>]

Sendt: fredag 29. september 2017 12:59

Til: Støten Casper <cassto@fredrikstad.kommune.no>

Emne: SVAR - OPPFØLGING AV KOMMUNESTYRETS VEDTAK I FORBINDELSE MED FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT

VÅR REFERANSE:

Saksnr: %

1 Løpenr: 16047/17

Saksbehandler: May-Britt LundeNordli

Deres ref.:

Oversender vedlagte dokument.

Med vennlig hilsen

Saksbehandlers navn: May-Britt Lunde Nordli

Organisasjonsenhet: Stabsenhet Dokument og forvaltning Vi gjør oppmerksom på at dette ikke er en privat e-postadresse. Både inngående og utgående e-post blir vurdert for ev. journalføring i kommunens sak-arkivsystem.

Vi gjør oppmerksom på at dette ikke er en privat e-postadresse. Både inngående og utgående e-post blir vurdert for ev. journalføring i kommunens sak-arkivsystem.

Saksnr.: 2018/732
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 8903/2018
Klassering: 515/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 24.01.2018	Utvalgssaksnr. 18/5
---	-------------------------------	-------------------------------

Årsmelding 2017 for kontrollutvalget i Rakkestad kommune

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Årsmelding 2017 for kontrollutvalget i Rakkestad kommune, vedtas
2. Årsmelding 2017 for kontrollutvalget i Rakkestad kommune oversendes kommunestyret til orientering.

Rakkestad, 12.01.18

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Sammendrag

*

Vedlegg

- Årsmelding 2017 for kontrollutvalget i Rakkestad kommune (*utkast*)

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2018
- Plan for selskapskontroll 2017-2020

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets rolle og oppgaver er beskrevet i kommunelovens §77, forskrift om kontrollutvalg og veilederen «Kontrollutvalgsboken». I henhold til forskrift om kontrollutvalg skal kontrollutvalget informere kommunestyret om sitt arbeid. Årsmeldingen er i tillegg til plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll utvalgets bidrag til å synliggjøre kontrollutvalgets rolle og arbeid for kommunestyret og allmenheten i året som har gått.

Vurdering

Årsmeldingen er ment å gi et riktig bilde av den aktivitet som har funnet sted i 2017. Sekretariatet har laget et utkast på bakgrunn av kommunelovens §77, forskrift om kontrollutvalg og kontrollutvalgets protokoller. Det er rom for at utvalget kan komme med egne innspill/ord til årsmeldingen om ønskelig. Det vises førøvrig til utkastet til årsmelding.

ÅRSMELDING 2017

FRA

KONTROLLUTVALGET

I

RAKKESTAD KOMMUNE

1. INNLEDNING

Kontrollutvalgets årsmelding er en orientering til kommunestyret om utvalgets virksomhet og hvilke saker og oppgaver som er behandlet i 2017.

2. KONTROLLUTVALGETS FORMÅL

Kontrollutvalget skal på vegne av kommunestyret sørge for det løpende tilsynet med forvaltningen av kommunen. Utvalget skal også påse at revisjonen av kommunen fungerer på en betryggende måte (jf. kommunelovens § 77 og forskrift om kontrollutvalg av 15. juni 2004).

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med kommunens selskaper, heleide offentlige aksjeselskaper og interkommunale selskaper som kommunen er medeier i. (jf kommunelovens § 80).

Kommunal- og regionaldepartementet har utgitt veilederen "Kontrollutvalgsboken" – Om kontrollutvalgets rolle og oppgaver. Her tas opp forhold som kommunestyrets kontrollansvar, kontrollutvalgets arbeid og rolle i forhold til kommunestyret, kontrollutvalgssekretariatet og revisjonen.

(Hele veilederen finnes her:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/67b3cb9c983a49b2be54e8b932faceb9/kontrollutvalgsboka.pdf>)

3. KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Medlemmer og vararepresentanter i kontrollutvalget velges av kommunestyret for fire år, og følger valgperioden. Utvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker blir behandlet (jf. Kommuneloven § 77).

Ved valget i september 2015 ble følgende valgt inn i kontrollutvalget for perioden 2015-2019:

Navn	Funksjon	Varamedlem	Nr.
Vidar Storeheier	Leder	Stein Bruland	1. vara
Svein Iver Gjølby	Nestleder	Eli Uttakleiv	2. vara
Elin Gjerberg	Medlem	Tove Tjerbo	3. vara
Marit Torp	Medlem	Inger Kaatorp	4. vara
Øyvind Kjeve	Medlem	Knut Olav Brekkhund Sæves	5. vara

4. KONTROLLUTVALGETS ARBEIDSFORM

Kontrollutvalget i Rakkestad kommune har i 2017 hatt 5 møter og behandlet 29 saker.

Kontrollutvalgets møter er offentlige jf. Kommuneloven § 31.

Kontrollutvalgets møter, innkallinger og protokoller blir lagt ut på kommunens hjemmeside.

Utvalget har utarbeidet et strategidokument for sin virksomhet i valgperioden og vedtar en møteplan for hvert halvår.

Utvalget har tilbud om å delta på Norges Kommunerevisorforbund sin årlige kontrollutvalgskonferanse, som er et viktig forum for faglig påfyll til kontrollutvalgsmedlemmene.

Utover utvalgets medlemmer har Ordfører, sekretariat og revisor møte- og talerett i utvalget. Ordfører har vært tilstede i ett møte. Administrasjonen inviteres av utvalget ved behov.

Sekretariatsfunksjon for kontrollutvalget blir dekket av Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS. Sekretariatets primæroppgave er saksbehandling, rådgiving og tilrettelegging. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom utvalg og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

1. KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER

Kontrollutvalgets oppgaver fremgår av kommunelovens § 77 og forskrift om kontrollutvalg.

➤ TILSYN MED DEN KOMMUNALE FORVALTNINGEN

Kontrollutvalget har på grunnlag av revisjonens rapportering og annen informasjon ført tilsyn med den kommunale forvaltningen. Herunder ligger oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon, regnskapsrevisjon, selskapskontroll og budsjettbehandling.

- ✓ Kontrollutvalget har i tråd med forskriftenes § 7 avgitt uttalelse til kommunestyret for Rakkestad kommunes årsregnskap 2016 (sak 17/7).
- ✓ Kontrollutvalget har innstilt på budsjett for kontroll og tilsyn 2018, jf. forskriftenes § 18 (sak 17/26).
- ✓ Det er behandlet prosjektbeskrivelse til forvaltningsrevisjonsprosjekt «*Offentlige anskaffelser*» i utvalget (sak 17/14), men rapporten er foreløpig ikke ferdigstilt og oversendt utvalget fra revisjonen.
- ✓ Vedtatt selskapskontroll for 2017 er påbegynt, og legges frem for utvalget i første møte i 2018.

Følgende fra administrasjonen har vært i kontrollutvalgets møter for å orientere om temaer utvalget har bedt om:

Rådmann orienterte om følgende saker i 2017:

- Rakkestad kommunes budsjett for 2016 (sak 17/2).

- Rakkestad kommunes årsregnskap for 2017 (sak 17/7)
- Utleie av «Bankbygget» til Rakkestad Næringsråd (sak 17/5).
- Status virksomhet barnevern (sak 17/13).
- Kommunenes økonomiske status pr. d.d. (sak 17/25).

❖ TILSYN MED REVISJONEN

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS er revisor for Rakkestad kommune. Kontrollutvalget har holdt seg løpende underrettet om revisjonens virksomhet og arbeid. Oppfølgingen av revisjonens løpende arbeid foregår ved muntlige og skriftlige orienteringer fra oppdragsrevisor i kontrollutvalgsmøtene. Kontrollutvalget har fått seg forelagt følgende saker skriftlig i forbindelse med sitt «påseer» ansvar:

- ✓ Oppdragsvurdering og vurdering av revisors uavhengighet
- ✓ Planlagte ressurser og tidsforbruk 2017
- ✓ Overordnet revisjonsstrategi 2017
- ✓ Framdriftsplan forvaltningsrevisjon for 2017

2. ØVRIG

Kontrollutvalget har, i tillegg til ordinære og lovpålagte saker, behandlet følgende innkommet sak:

- ✓ Rakkestad Containerservice AS (sak 17/21).

Rakkestad xx.xx.2018

xx

Kontrollutvalgets leder
(sign.)

Saksnr.: 2018/267
Dokumentnr.: 2
Løpenr.: 3661/2018
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 24.01.2018	Utvalgssaksnr. 18/6
---	-------------------------------	-------------------------------

Informasjon fra revisjonen

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Informasjonen fra revisjonen tas til orientering.

Rakkestad, 05.01.2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Bev fra IØKR IKS av 04.01.2018: *Orientering til kontrollutvalgene om igangsatte tiltak etter kvalitetskontroll*
- Vedtak fra forbundsbasert kvalitetskontroll utført 2017

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

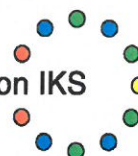
Ingen

Saksopplysninger

Revisjonen orienterer om sitt arbeid og legger fram resultatet fra kvalitetskontrollen som ble gjennomført av NKRF høsten 2017.

Vurdering

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta saken til orientering.

Kontrollutvalgene v/IØKUS

Deres referanse	Vår referanse 2017/9778-15-2373/2018-RITELS	Klassering 220/000	Dato 04.01.2018
------------------------	---	------------------------------	---------------------------

Orientering til kontrollutvalgene om igangsatte tiltak etter kvalitetskontroll

Kontrollutvalgene er tidligere informert om at Indre Østfold Kommunerevisjon IKS var plukket ut til kvalitetskontroll av NKRF i 2017. Av vedtaket fra NKRF som ligger vedlagt fremkommer det enkelte mangler og vi ønsker med dette å orientere om at tiltak allerede er igangsatt.

For regnskapsrevisjon gjelder følgende:

Det ble kontrollert regnskapsrevisjon av en kommune for 2016. Rutiner og metodikk har vært og er på plass i regnskapsrevisjonen. På grunn av stor turnover og høyt sykefravær i organisasjonen høsten 2016, har dette medført manglende dokumentasjon på revisjonsbevis i løpende revisjon i denne kommunen.

På grunn av avvik skal regnskapsrevisjonen ha en oppfølgingskontroll av 2017, i 2018. En forutsetning for å kunne overholde rutiner og metodikk er å ha nok ressurser. IØKR IKS vil ha fokus på dette videre, for å levere tjenester med høy kvalitet.

For forvaltningsrevisjon gjelder følgende:

Det var to forvaltningsrevisjonsprosjekt, utarbeidet i 2015/ 2016, som var gjenstand for kvalitetskontroll høsten 2017. Begge prosjektene ble godkjent av kvalitetskontrollkomiteen, med noen merknader.

Forøvrig var begge prosjektene gjennomført i henhold til RSK 001.

Ett prosjekt hadde mangelfull utledning av revisjonskriterier. IØKR IKS har siden 2010 hatt rutiner for utledning og operasjonalisering av revisjonskriterier. At det er mangler i et prosjekt kan derfor skyldes en rutinesvikt.

Ett prosjekt hadde mangelfull konkretisering av revisjonskriterier. IØKR IKS har siden 2010 hatt rutiner for utledning og operasjonalisering av revisjonskriterier. At det er mangler i et prosjekt kan derfor skyldes en rutinesvikt.

Det ene prosjektet manglet dokumentasjon på data i tilstrekkelig omfang. IØKR IKS har rutiner for å dokumentere de kontrollhandlinger som blir gjort.

Det ene prosjektet hadde ikke en tydelig konklusjon opp mot problemstilling. IØKR IKS har siden 2012 hatt tydelige rutiner på at det skal gis konklusjon opp mot problemstillinger.

IØKR IKS vurderer derfor manglene som rutinesvikt. Den kontrollerte perioden var i 2016 hvor selskapet hadde en turbulent tid med høyt sykefravær og vakante stillinger, rutinesvikten kan derfor skyldes dette.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Adresse: Industriveien. 6, 1890 Rakkestad Tlf.: 69 22 31 10

E-post: iokr@fredrikstad.kommune.no

Webadresse: www.iokr.no

Bankkontonr.: 1050 13 47294

Organisasjonsnr.: 984 045 840 MVA

Revisjonen har i stor grad fokus på overholdelse av rutiner og standard for forvaltningsrevisjon RSK 001, dette vil også være fokus videre.

Som det fremkommer fra orienteringene fra faggruppene er det tatt tak i de manglene som ble påpekt. Med tilstrekkelige ressurser vil vi kunne overholde rutiner og metodikk. Vi tror med dette at oppfølgingskontrollen ikke vil medføre avvik og mangler.

Med hilsen

Rita Elnes
distriktsrevisor

Vedlegg:

- 1 Vedtak fra forbundsbasert kvalitetskontroll utført 2017

Kvalitetskontrollkomiteen

1701

Til Indre Østfold kommunerevisjon IKS
iokr@fredrikstad.kommune.no

Kopi:

mathias.reinar@krv.oslo.kommune.no
halldis.moltu@sskrevisjon.no

FORBUNDSBASERT KVALITETSKONTROLL UTFØRT 2017

Kvalitetskontrollkomiteen har i møte den 6.11.2017 behandlet kontrollrapporter iht. reglementet for kvalitetskontroll § 5-1. Med bakgrunn i rapportene har komiteen fattet følgende vedtak:

Regnskapsrevisjon: Kontrollen viser vesentlige mangler. Det er ikke innhentet tilstrekkelig revisjonsbevis, jf. ISA 330/ISA 500 punkt 6 på områdene lønn og salg. Komiteen legger også vekt på kontrollørens merknad knyttet til mangler vedrørende utvalgtesting/stikkprøver, jfr. ISA 530 pkt. 6-8 og 14-15. Det iverksettes oppfølgingskontroll til neste år.

Forvaltningsrevisjon: Godkjent med følgende merkander:

- Mangelfull utledning av revisjonskriterier, jfr. RSK 001 pkt. 23
- Mangelfull konkretisering av revisjonskriterier, jfr. RSK 001 pkt. 25
- Data i tilstrekkelig omfang som grunnlag for vurderinger, jfr. RSK 001 pkt. 28
- Mangelfull konklusjon opp mot problemstilling, jfr. RSK 001 pkt. 33

Komiteen legger til grunn at virksomheten i sitt svar har bekreftet at det iverksettes forbedringstiltak på de omtalte forhold i kontrollen.

Oslo, 6.11.2017

Kvalitetskontrollkomiteen, NKRF

Cicel T. Aarrestad
Leder

Saksnr.: 2018/267
Dokumentnr.: 3
Løpenr.: 3670/2018
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 24.01.2018	Utvalgssaksnr. 18/7
---	-------------------------------	-------------------------------

Eventuelt

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Rakkestad, 05.01.2018
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS